

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.7.2025.
COM(2025) 549 final

2025/0222 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o uspostavi programa Erasmus+ za razdoblje 2028. – 2034. i o stavljanju izvan snage
uredaba (EU) 2021/817 i (EU) 2021/888**

{SWD(2025) 550-551} - {SEC(2025) 547}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Razlozi i ciljevi

Kontekst politike

Obrazovanje, osposobljavanje, mladi i sport najveće su ulaganje Unije u ljudski kapital, razvoj vještina i povezivanje svih dijelova Europe, što je temelj za otpornu i kohezivnu Europsku uniju, u kojoj građani imaju odgovarajuće vještine i kompetencije od najranije dobi i prihvaćaju zajednički europski identitet u svoj njegovoj raznolikosti. Oni su i pokretači socijalne pravednosti, održivog blagostanja i konkurentnosti te ključni čimbenici koji doprinose mnogim općim političkim prioritetima EU-a, kao što su pripravnost i usporedna zelena i digitalna tranzicija.

Važnost obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta za budućnost Europe potvrđena je u novom političkom programu i strateškim izvješćima EU-a.

Čelnici EU-a su u Strateškom programu za Europu za razdoblje 2024. – 2029.¹ ulaganje u vještine, osposobljavanje i obrazovanje postavili kao prioritet jer je u doba sve veće globalne konkurencije i političkih i socijalnih razlika upravo obrazovanje temelj na kojem Europa mora graditi svoju stratešku autonomiju, gospodarsku snagu, demokraciju i koheziju.

U političkim smjernicama za razdoblje 2024. – 2029. predsjednica von der Leyen ističe da je Europi potrebna „radikalna promjena ambicija i djelovanja u vezi sa svim razinama vještina i svim vrstama osposobljavanja i obrazovanja. To je jednako važno za karijerni razvoj i napredak građana kao i za našu konkurentnost.” Predsjednica je osim toga izjavila da ćemo „uspostaviti Uniju vještina², s naglaskom na ulaganjima, obrazovanju odraslih i cjeloživotnom učenju, očuvanju vještina i priznavanju raznih vrsta osposobljavanja, kako bismo građanima omogućili da rade bilo gdje u Uniji” i ojačati „program Erasmus+, među ostalim u segmentu strukovnog osposobljavanja, kako bi od njega imao koristi još veći broj građana. To je ključno kako bi ljudi razvili vještine, stvorili zajednička iskustva i poboljšali međusobno razumijevanje. To će biti dio naše šire obveze da mladima omogućimo veće slobode i odgovornosti u našim društvima i demokracijama.” Obećala je i da ćemo „nastaviti raditi na uvođenju europske diplome”. Predsjednica je naglasila i da želi osigurati da „mladi iskoriste svoj glas i da se izraze kao pojedinci koji će pridonijeti oblikovanju naše budućnosti”.

U svojoj Rezoluciji od 16. siječnja 2024. o provedbi programa Erasmus+ Europski parlament³ naglasio je da je taj „program pokretačka snaga europskog prostora obrazovanja i da bi trebao nastaviti odgovarati na buduće trendove u obrazovanju kako bi se držao korak s društvenim i tehnološkim promjenama” te da je „ključan za poticanje europskog osjećaja pripadnosti”.

Dva glavna izvješća koja donose temeljitu analizu i uvid u to kako bi se mogla razvijati budućnost Europske unije, Lettino⁴ i Draghijevo izvješće⁵, naglašavaju važnost ulaganja u

¹ Strateški program za razdoblje 2024. – 2029., Europsko vijeće, 27. lipnja 2024. (https://www.consilium.europa.eu/media/4aldqfl2/2024_557_new-strategic-agenda.pdf).

² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Unija vještina (COM(2025) 90 final).

³ Provedba programa Erasmus+ za razdoblje 2021. – 2027., (2023/2002(INI)), https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2024-0007_HR.html.

⁴ *Much more than a market* (Više od tržišta), Enrico Letta, travanj 2024.

⁵ *The future of European competitiveness: Report by Mario Draghi* (Budućnost europske konkurentnosti: izvješće Marija Draghija), rujan 2024.

obrazovanje i vještine te bitnu ulogu koju u tome ima program Erasmus+. Osim toga, u Niinistöovu izvješću⁶ zaključuje se da je otpornost gospodarstva i društva Unije, posebno u sektorima koji su ključni za održavanje socijalne i gospodarske stabilnosti, kao što je obrazovanje, od presudne važnosti za suočavanje s potencijalnim krizama velikih razmjera, kao što su vojni sukobi i katastrofe.

Program Erasmus+ usko je povezan s ambicijom iz Komunikacije „Unija vještina”⁷ od 5. ožujka 2025. da se razviju kvalitetni, uključivi i prilagodljivi sustavi obrazovanja, osposobljavanja i vještina radi povećanja konkurentnosti EU-a, kao i europski prostor obrazovanja, ključni pokretač Unije vještina. Time će se postaviti temelji za stjecanje vještina tijekom cijelog života i osigurati doista zajednički prostor za kvalitetno i uključivo prekogranično obrazovanje i cjeloživotno učenje.

Financijska potpora EU-a za vještine, obrazovanje, osposobljavanje, mlade, volontiranje i sport godinama se osiguravala u okviru različitih programa. U višegodišnjem financijskom okviru (VFO) za razdoblje 2021. – 2027. potpora se uglavnom pružala u okviru programa Erasmus+, Europskih snaga solidarnosti, Europskog socijalnog fonda plus, Okvira za istraživanja i inovacije i Obzora Europa. Prijedlog za sljedeći VFO rješava problem trenutačne složenosti, slabih točaka i nefleksibilnosti Unijinih instrumenata financiranja općenito, i to dugoročnim proračunom koji je ciljaniji, jednostavniji, s manjim brojem programa i većim utjecajem.

Uzroci problema i otvorena pitanja

U području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta u EU-u mnogo je neriješenih pitanja. Europi su potrebni ljudi s traženim vještinama i kompetencijama za život i zapošljavanje, za osobni rast te za održivije, otpornije i digitalnije gospodarstvo i društvo. Ulaganje u razvoj tih vještina ključno je za prosperitet, koheziju i konkurentnost Europe. Današnji sustavi obrazovanja i osposobljavanja teško ljudima mogu pružiti čak i minimalnu razinu osnovnih vještina i omogućiti im da razviju tražene napredne kompetencije i meke vještine u svim fazama života. Stjecanje transversalnih vještina i kompetencija, kao što su fleksibilnost, otpornost, empatija, samopouzdanje, otvorenost, kritičko mišljenje, digitalna i medijska pismenost i timski rad bit će jednako važno da bi pojedinci mogli pokretati promjene, napredovati u svijetu koji se brzo mijenja i doprinositi mentalnom zdravlju i dobrobiti. Te vještine povećavaju zapošljivost, pomažu u jačanju društvene otpornosti i izgradnji snažnije Europe koja će se lakše nositi s krizama. Europa zaostaje u osnovnim vještinama⁸, a stopa slabih rezultata znatno je porasla u matematici (–18 bodova), čitanju (–12) i prirodoslovlju (–3,4) u usporedbi s prethodnim programom OECD-a za međunarodno ispitivanje znanja i vještina učenika (PISA) iz 2018. U EU-u premalo ljudi završava visoko i strukovno obrazovanje, a gotovo četiri od pet poslodavaca izjavljuje da im je teško pronaći radnike s odgovarajućim vještinama⁹. Općenito, u svim državama članicama radne snage i vještina nedostaje sve više, što utječe na sposobnost EU-a da ostvari zelenu i digitalnu tranziciju, a time i na njegovu konkurentnost. I dalje ima velikih nejednakosti u razini i pristupu kvalitetnom i uključivom formalnom i neformalnom obrazovanju u cijeloj Uniji, pogotovo u ruralnim i udaljenim područjima, zbog čega su i gospodarske, socijalne i teritorijalne nejednakosti još eklatantnije. Osim toga, i dalje je prisutna rodna

⁶ *Safer Together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness* (Sigurniji zajedno: jačanje europske civilne i vojne spremnosti i pripravnosti), Sauli Niinistö, 2024.

⁷ Unija vještina, COM(2025) 90 final.

⁸ Izvješće o istraživanju PISA 2022. pokazuje pogoršanje obrazovnih rezultata i veću nejednakost | Europski prostor obrazovanja.

⁹ Istraživanje Eurobarometra, studeni 2023., data.europa.eu.

neravnopravnost: prirodne znanosti, tehnologiju, inženjerstvo i matematiku (STEM) studira gotovo dvostruko više muškaraca nego žena.

Evidentno je potrebno riješiti taj problem vještina i stvoriti poticajno okruženje koje omogućuje bolje ishode učenja za sve, od rane dobi, i dugoročni uspjeh učenika.

Strateška autonomija i konkurentnost EU-a ovise i o njegovoj sposobnosti da potiče obrazovanje talentiranih ljudi, privuče ih i zadrži, posebno s obzirom na globalnu konkurenciju. Razvoj obrazovanja mora biti prioritet Unije i kad je riječ o razvoju naprednih vještina, uključujući digitalne, tehničke i transverzne vještine.

Problem manjka vještina nije samo ekonomske prirode; vještine su nužne i za zdravo, otporno, angažirano i ujedinjeno društvo spremno na promjene. Nužno je da se vještine i kompetencije potrebne za život stječu od najranije dobi radi snalaženja u kompleksnom svijetu koji se brzo mijenja, angažiranosti i preuzimanja aktivne uloge u društvu i demokratskim procesima. Mladi sve manje vjeruju u jednake mogućnosti; u zadnjih 10 godina čak 16 postotnih bodova manje nego prije¹⁰. Mnogi se osjećaju marginalizirano zbog svojeg socioekonomskog statusa, etničkog podrijetla, roda, seksualne orijentacije, invaliditeta ili političkih nazora, posebno oni s manje mogućnosti ili oni koji žive u ruralnim ili udaljenim područjima. Čak 24 % (gotovo 18 milijuna) mladih u Uniji prijeti siromaštvo ili socijalna isključenost, a 11 % mladih u dobi od 15 do 29 godina još uvijek nije zaposleno, ne obrazuje se niti se osposobljava. Nedostatak priuštivog stanovanja dodatno pogoršava njihovu situaciju te im ograničava pristup obrazovanju i mogućnostima za mobilnost u svrhu učenja.

Mladi manje sudjeluju u institucionalnoj politici i drugim demokratskim procesima nego druge dobne skupine, i to puno manje nego mladi nekoć¹¹. Nailaze na prepreke u demokratskom sudjelovanju jer nisu dovoljno upoznati sa svojim demokratskim pravima, otežan im je pristup informacijama i ograničeno sudjelovanje u procesima donošenja odluka. Same demokratske institucije i procesi mogu za mlade biti nedostupni i nepristupačni. Formalno obrazovanje i osposobljavanje nije dovoljno da se nadoknade ti nedostaci i ispune razne potrebe za vještinama. Zato ih je važno dopuniti neformalnim i informalnim učenjem te sudjelovanjem u aktivnostima kao što su volontiranje ili sport. To su itekako vrijedne mogućnosti za stjecanje znanja, vještina, stavova i ponašanja koji pomažu mladima da sazriju i postanu aktivni i angažirani građani. No mogućnosti za takve aktivnosti su ograničene, što negativno utječe na razvoj društvenog kapitala, posebno među mladima.

Doprinos i ciljevi Programa

Budući Program može doprinijeti rješavanju takvih problema tako da svima ponudi mogućnosti za učenje i ojača kapacitete suradnjom i potporom politici.

Mobilnost u svrhu učenja od rane dobi ključan je element programa Erasmus+. Na taj se način učenici upoznaju s raznovrsnim okruženjima za učenje, novim metodama poučavanja i osposobljavanja, institucionalnim okruženjima i društvenim kontekstima. Ta iskustva pojedincima omogućuju ne samo da stječu znanje u raznim područjima nego i da razviju kritičko mišljenje, vještine rješavanja problema i komunikacijske vještine te povećaju otpornost, prilagodljivost, autonomiju i samopouzdanje. Te su vještine vrlo primjenjive i u profesionalnom svijetu, povećavaju zapošljivost i doprinose kvalificiranosti i konkurentnosti radne snage. Kad je riječ o osoblju, mobilnost u svrhu učenja potiče profesionalni razvoj i

¹⁰ Istraživanje Eurobarometra FL502 o mladima i demokraciji u Europskoj godini mladih, <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2282>.

¹¹ Studija Europskog parlamenta, *Young people's participation in European democratic processes – How to improve and facilitate youth involvement*, 2023.

umrežavanje, otvara mogućnosti za suradnju, a rezultat joj je bolja kvaliteta poučavanja. To je posebno važno u današnjoj situaciji u obrazovanju, u kojoj treba povećati privlačnost rada u nastavi na svim razinama i poticati kontinuirani profesionalni razvoj.

Cilj je omogućiti mobilnost u svrhu učenja svima, i to što ranije, u svim sektorima obrazovanja i osposobljavanja te u području mladih i sporta, u skladu s Preporukom Vijeća „Europa u pokretu” – mogućnosti za mobilnost u svrhu učenja za sve¹². Mjere EU-a pomoći će u uklanjanju prepreka mobilnosti tako da se osiguraju dostatna financijska sredstva i podrška za promicanje raznolikosti i jednakog pristupa pojedinaca bez obzira na njihovo kulturno, socijalno, ekonomsko ili geografsko podrijetlo ili posebne potrebe.

Poticanjem mobilnosti i pratećim mjerama potpore buduću program Erasmus+ trebao bi dodatno doprinijeti petoj osnovnoj vještini demokratskog građanstva te razvoju osjećaja europskog identiteta i zalaganju za vrijednosti EU-a. Riječ je o temeljnom programu za promicanje sudjelovanja u demokratskim procesima i društvenom životu jer integrira građanstvo i angažman u sva područja Programa, posebno u odgoj i obrazovanje, bolje je usklađen s novim prioritetima kao što je pripravnost i iskorištava puni potencijal sporta, posebno širenjem aktivnosti mobilnosti u području sporta kako bi se uz trenere uključili i sportaši.

Nudeći mogućnosti volontiranja i aktivnosti za angažiranje i izražavanje solidarnosti, Program će nastaviti promicati i razvoj kulture solidarnosti, skrbi i razumijevanja među građanima, posebno najmlađim generacijama, te će doprinijeti povećanju socijalne uključenosti i kohezije. Kako bi se razvila solidarnost s ljudima kojima je potrebna pomoć u zemljama izvan EU-a, ovaj Prijedlog uključuje i inicijativu Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a, koju u programskom razdoblju 2021. – 2027. podupiru Europske snage solidarnosti. Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a podupiru volonterske aktivnosti u dugoročnim operacijama humanitarne pomoći i razvojne suradnje nakon krize, čiji je cilj sprečavanje i ublažavanje ljudske patnje, očuvanje trajnog ljudskog dostojanstva, jačanje pripravnosti za katastrofe i smanjenje rizika od katastrofa, povezivanje pružanja pomoći, obnove i razvoja te doprinos jačanju otpornosti i sposobnosti ranjivih ili katastrofama pogođenih zajednica da se nose s krizama i od njih oporave.

Program bi trebao podupirati i studente da se angažiraju u kritičnim sektorima i nastaviti poticati inovacije i izvrsnost u sustavima obrazovanja i osposobljavanja, među ostalim u razvoju vještina i kompetencija u strateškim područjima, što bi pridonijelo rješavanju problema nedostatka vještina i talenata u Europi i povećanju privlačnosti Unije za talentirane ljude iz EU-a, ali i iz ostatka svijeta.

Podupiranje i olakšavanje transnacionalne i međunarodne suradnje među organizacijama u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta ključno je za uklanjanje opisanih prepreka jer organizacijama omogućuje da udruže stručno znanje i kombiniraju komplementarne prednosti koje u zasebnim institucijama nisu dostupne. Prekogranična suradnja organizacija za obrazovanje i osposobljavanje, mlade i sport potiče potrebno uzajamno učenje i razmjenu dobre prakse. Olakšava i umrežavanje, što organizacijama i njihovu osoblju omogućuje da iskušaju nove pristupe i metode te povećaju vlastite kapacitete za visokokvalitetno poučavanje, osposobljavanje i učenje. Da bi u tom području bio djelotvorniji, Program bi trebao preciznije definirati svoje aktivnosti suradnje, među ostalim preispitati modele financiranja, pridati veću važnost uključenim ciljnim skupinama i bolje se fokusirati na jačanje kapaciteta i povećanje kvalitete. Program bi trebao poboljšati suradnju u

¹² Preporuka Vijeća od 13. svibnja 2024. „Europa u pokretu” – mogućnosti za mobilnost u svrhu učenja za sve (SL C, C/2024/3364, 14.6.2024.).

školskom sektoru podupiranjem školskih saveza, uklanjanjem prepreka suradnji i mobilnosti te daljnjim pružanjem mogućnosti za uvođenje oznake europske diplome i moguće združene europske diplome, što bi doprinijelo povećanju broja transnacionalnih združenih studija.

Osim toga, Program će omogućiti dugoročnu stratešku transnacionalnu suradnju na institucionalnoj razini u okviru vodećih inicijativa tako da posluži kao testna platforma za inovativne instrumente koji produbljuju veze s privatnim sektorom i potiču održivi učinak i transformaciju. Pružanje održive potpore i jasno strateško usmjeravanje omogućit će da se partnerstva za izvrsnost i inovacije izravno bave novim prioritetima politike koji proizlaze iz Unije vještina, Kompassa konkurentnosti¹³, Plana za čistu industriju¹⁴ i Strategije za Uniju pripravnosti¹⁵.

Program će podupirati razvoj politika na europskoj razini i pomoći u oblikovanju politika koje mogu potaknuti modernizaciju i reforme na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i sistemskoj razini u području obrazovanja i osposobljavanja te mladih i sporta. Može doprinijeti razvoju i cirkulaciji vještina, među ostalim uspostavom Programa potpore za osnovne vještine i poboljšanjem osiguravanja kvalitete, transparentnosti, priznavanja vještina, kompetencija i kvalifikacija, njihove digitalizacije te vrednovanja neformalnog i informalnog učenja, upravljanja vještinama i usmjeravanja. Program bi trebao povećati i učinak, opseg, pristupačnost i održivost, posebno jačanjem sinergija s drugim Unjinim programima i instrumentima financiranja, kao što su sljedeći Okvirni program EU-a za istraživanja i inovacije Obzor Europa, Europski fond za konkurentnost, Globalna Europa te nacionalni i regionalni partnerski planovi u okviru sljedećeg VFO-a.

Međunarodna dimenzija Programa temeljni je i transverzalni element koji je važan za učenje, suradnju i dijalog o politikama. Posebno je potrebno približiti zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje cilju da postanu države članice EU-a njihovim uključivanjem u Program, među ostalim olakšavanjem njihova pridruživanja ključnim inicijativama EU-a kao što su europski prostor obrazovanja i Unija vještina. Potrebno je poduprijeti i prioritete drugih instrumenata, kao što je Globalna Europa, posebno u vezi sa strategijom Global Gateway.

Program bi trebalo pojednostavniti da bude pristupačniji širom spektru korisnika, uključujući manje organizacije i one s manje iskustva. U tu svrhu treba ukloniti neke prepreke promjenom načina upravljanja određenim aktivnostima tako da budu prilagođenije stvarnim potrebama. Program će postati relevantniji, privlačniji i uključiviji, a posebna će se pozornost posvetiti uključivanju učenika s manje mogućnosti, i to dodatnim mjerama za olakšavanje njihova sudjelovanja i aktivnostima koje bolje odgovaraju njihovim potrebama.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike**

Prijedlog je potpuno usklađen s **Unijom vještina**, krovnom strategijom za ulaganja, obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, zadržavanje i priznavanje vještina te poboljšanje informacija o vještinama. Donosi okvir za suradnju EU-a u politikama obrazovanja i vještina, podupirući razvoj ljudskog kapitala EU-a kako bi bio konkurentniji. Prijedlog doprinosi Uniji vještina ostvarivanjem njezinih ciljeva, uključujući Akcijski plan za osnovne vještine i Strateški plan za obrazovanje u području STEM-a. Njihova je svrha poboljšati osnovne vještine, pružiti mogućnosti za cjeloživotno učenje te privući i zadržati ljude s vještinama i talentima potrebnima u europskom

¹³ Komunikacija „Kompas konkurentnosti za EU”, COM(2025) 30.

¹⁴ Komunikacija „Plan za čistu industriju: zajednički plan za dekarbonizaciju i konkurentnost”, COM(2025) 85.

¹⁵ Zajednička komunikacija o Europskoj strategiji za Uniju pripravnosti, JOIN(2025) 130.

gospodarstvu. Osim toga, Program će podupirati cjelokupnu **stratešku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja u Europi**, uključujući provedbu **temeljnih sektorskih programa** u području odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i visokog obrazovanja.

Prijedlog je u skladu s ciljevima **europskog prostora obrazovanja**, koji postavlja temelje za stjecanje vještina tijekom cijelog života i podupire suradnju i uzajamno učenje među zemljama. Europski prostor obrazovanja promiče visokokvalitetno i uključivo obrazovanje i osposobljavanje za sve, olakšava uzajamno priznavanje ishoda učenja preko granica i podupire mobilnost učenika svih dobnih skupina. **Akcijski plan za digitalno obrazovanje**, koji je dio europskog prostora obrazovanja, dodatno podupire razvoj digitalnog obrazovanja u svim državama članicama EU-a kako bi ljudi stekli digitalne vještine i kompetencije potrebne za digitalnu transformaciju. Prijedlog je usklađen i s Preporukom Vijeća „**Europa u pokretu**”, sastavnim dijelom europskog prostora obrazovanja, kako bi se svima omogućila mobilnost u svrhu učenja.

Prijedlog je u skladu i sa **Strategijom EU-a za mlade**¹⁶, okvirom politike u području mladih za razdoblje 2019. – 2027., koji se temelji na stupovima „uključivanje, povezivanje i osnaživanje”. Tom se strategijom potiče sudjelovanje mladih u demokratskom životu, društveni i građanski angažman kako bi svi mladi imali resurse potrebne za sudjelovanje u društvu.

U području sporta prijedlog je usklađen s ciljevima **Plana rada EU-a u području sporta**¹⁷ (2024. – 2027.), u kojem je opisan strateški pristup koji ističe ulogu sporta u socijalnoj koheziji, promicanju dobrobiti, izgradnji uključivih zajednica, jačanju kulturnih veza i solidarnosti među ljudima. U tom planu rada prioritet imaju integritet, održivost i socijalna uključivost u sportskim kontekstima, što potiče prekograničnu suradnju i razmjenu najbolje prakse.

Program će doprinijeti i ostvarivanju ciljeva UN-ova **Programa održivog razvoja** do 2030., posebno 4. cilja održivog razvoja da se osigura uključivo, ravnopravno i kvalitetno obrazovanje te promiču mogućnosti cjeloživotnog učenja za sve.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Inicijativa je usklađena s Komisijinim općim prioritetima politike za razdoblje 2024. – 2029.¹⁸, a to su 1) potpora građanima, jačanje našeg društva i socijalnog modela, 2) zaštita naše demokracije i očuvanje naših vrijednosti, 3) održivo blagostanje i konkurentnost Europe, 4) novo doba za europsku obranu i sigurnost, 5) globalna Europa i 6) održavanje kvalitete života: sigurnost opskrbe hranom, voda i priroda. Doprinijet će i jačanju socijalne i teritorijalne kohezije unutar EU-a i međugeneracijskoj pravednosti.

¹⁶ Rezolucija Vijeća Europske unije i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o okviru za europsku suradnju u području mladih: strategija Europske unije za mlade za razdoblje 2019. – 2027. (SL C 456, 18.12.2018.).

¹⁷ Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o planu rada Europske unije u području sporta (1. srpnja 2024. – 31. prosinca 2027.), (SL C, C/2024/3527, 3.6.2024.).

¹⁸ https://commission.europa.eu/priorities-2024-2029_hr.

Sinergije s politikama potpore građanima, jačanja našeg društva i socijalnog modela

Program će doprinijeti provedbi načela **europskog stupa socijalnih prava**¹⁹ i vodećih inicijativa **Programa vještina za Europu**²⁰ kako bi se pojedincima i poduzećima pomoglo da prošire, razviju i iskoriste svoje vještine. To uključuje Pakt za vještine, čiji je cilj mobilizirati i potaknuti relevantne dionike iz privatnog i javnog sektora na partnerstva i zalaganje za cjeloživotni razvoj vještina. Program će biti u skladu i s budućom **Europskom strategijom za strukovno obrazovanje i osposobljavanje**, čiji je cilj povećati privlačnost, izvrsnost i uključivost SOO-a. Posebna će se pozornost posvetiti promicanju **rodne ravnopravnosti**, na primjer sudjelovanju djevojaka i žena u STEM-u, među ostalim primjenom pristupa STEAM (prirodne znanosti, tehnologija, inženjerstvo, umjetnost i matematika), ujedno u skladu i s **Planom za prava žena i Strategijom za rodnu ravnopravnost**. Program će obuhvatiti i problem razlika u pristupu i korištenju među podzastupljenim skupinama, u okviru **Unije ravnopravnosti** i u skladu sa Strategijom o pravima osoba s invaliditetom, **Strategijom o ravnopravnosti LGBTIQ osoba, Akcijskim planom za antirasizam i Strateškim okvirom EU-a za jednakost, uključivanje i sudjelovanje Roma**²¹. Prijedlog je u skladu i s **Europskim jamstvom za djecu i Strategijom EU-a o pravima djeteta**, sveobuhvatnim okvirom za zaštitu i promicanje prava sve djece.

Sinergije s mjerama za zaštitu naše demokracije i očuvanje naših vrijednosti

Program, a posebno njegov fokus na mobilnosti u svrhu učenja, i u mlađoj dobi, dodatno će doprinijeti razvoju osjećaja europskog identiteta, poštovanju vrijednosti EU-a i promicanju sudjelovanja u demokratskim procesima i društvenom životu, u skladu s predstojećim **Europskim štitom za zaštitu demokracije**, koji će pružiti strateški okvir za zaštitu, jačanje i promicanje demokracije u EU-u, posebno kad je riječ o mladima. U okviru Programa osigurat će se sredstva za obrazovanje i osposobljavanje, mlade i sport radi boljeg integriranja građanskog odgoja i obrazovanja te razvoja svih potrebnih vještina (npr. kritičko mišljenje, medijska pismenost, digitalne vještine) tijekom cjeloživotnog učenja kako bi ljudi mogli aktivno i odgovorno sudjelovati u društvu. Program će podupirati i stvaranje mogućnosti i mehanizama za konstruktivno sudjelovanje mladih, među ostalim u raspravama i donošenju odluka.

Sinergije s mjerama za održivo blagostanje i konkurentnost Europe

Program će podupirati razvoj kvalitetnih, uključivih i prilagodljivih sustava obrazovanja, osposobljavanja i vještina kao doprinos konkurentnosti Unije, u skladu s Komunikacijom Komisije „**Kompas konkurentnosti za EU**”²². Bit će potpuno usklađen i sa stupom za zelene i digitalne vještine²³ iz **industrijskog plana u okviru zelenog plana iz 2023., Planom za**

¹⁹ Posebno prvog načela (svatko ima pravo na kvalitetno i uključivo obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje) i četvrtog načela (svatko ima pravo na pravodobnu i prilagođenu pomoć za poboljšanje izgleda za zapošljavanje ili samozapošljavanje, uključujući potporu za osposobljavanje i prekvalifikaciju).

²⁰ Program vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost, COM(2020) 274.

²¹ Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030., COM(2021) 101; Strategija o ravnopravnosti LGBTIQ osoba 2020. – 2025., COM(2020) 698; Akcijski plan EU-a za antirasizam za razdoblje 2020. – 2025., COM(2020) 565; Strateški okvir EU-a za jednakost, uključivanje i sudjelovanje Roma 2020. – 2030., COM(2020) 620.

²² Kompas konkurentnosti za EU, COM(2025) 30.

²³ Industrijski plan u okviru zelenog plana za doba nulte neto stope emisija, COM(2023) 62.

čistu industriju²⁴ iz 2025. te **Akcijskim planom za priuštivu energiju**²⁵, u kojem se poziva na jačanje vještina u strateškim sektorima kao što je energetika, Akcijskim planom za kontinent umjetne inteligencije i Strategijom za primjenu umjetne inteligencije, kao i s prioritetom unapređenja istraživanja oceana, znanja, vještina i inovacija u okviru **Europskog pakta o oceanima**²⁶. Prijedlog je u skladu i s **Komunikacijom o uniji štednje i ulaganja**²⁷, u kojoj je najavljena strategija za financijsku pismenost na razini EU-a.

Sinergije s obrambenim i sigurnosnim mjerama

U skladu s **Europskom strategijom za Uniju pripravnosti** Erasmus+ će promicati pripravnost, otpornost, građanski odgoj i obrazovanje te društveni i demokratski angažman, i to pristupom odozdo prema gore, potičući organizacije i institucije da se prijavljuju za financiranje i promiču digitalnu i medijsku pismenost, kritičko mišljenje, građanski angažman, demokratske vrijednosti i učenje o građanstvu. I volontiranje je bitno za promicanje uključive pripravnosti i društvene otpornosti. Prijedlog je usklađen i s Komunikacijom **Vizija za europsko svemirsko gospodarstvo**²⁸, što doprinosi stjecanju relevantnih sektorskih vještina.

Sinergije s politikama za globalnu Europu

Budući program dopunit će mjere koje se financiraju u okviru Globalne Europe. Osim toga, doprinijet će privlačenju talentiranih ljudi iz cijelog svijeta i povećanju utjecaja i privlačnosti EU-a kao pouzdanog partnera na svjetskoj sceni. Budući program Erasmus+ uključivat će sudjelovanje trećih zemalja i potporu međunarodnim partnerstvima, što će omogućiti sinergije i doprinos vanjskoj politici EU-a.

Sinergije s politikama za održavanje kvalitete života: sigurnost opskrbe hranom, voda i priroda

Prijedlog je usklađen i s prioritetom „održavanje kvalitete života: sigurnost opskrbe hranom, voda i priroda” i **Vizijom za poljoprivredu i hranu**²⁹ te doprinosi stjecanju vještina potrebnih u ključnim sektorima koje omogućuju stvaranje konkurentnog i otpornog poljoprivrednog i prehrambenog sustava ili očuvanje naše bioraznolikosti.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Program Erasmus+ u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta opravdan je ciljevima utvrđenima u člancima 165. i 166. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Na temelju njih Unija ima pomoćnu nadležnost da doprinosi razvoju kvalitetnog obrazovanja, provedbi politike strukovnog osposobljavanja, razvoju razmjena mladih i poticanju sudjelovanja mladih u demokratskom životu Europe, kao i promidžbi europskog sporta. Budući da je područje primjene Prijedloga prošireno na pružanje potpore aktivnostima solidarnosti usmjerenima na društvena pitanja i operacije humanitarne pomoći u trećim

²⁴ Plan za čistu industriju, COM(2025) 85.

²⁵ Akcijski plan za priuštivu energiju, COM(2025) 79.

²⁶ Europski pakt o oceanima, COM(2025) 281.

²⁷ [Komunikacija o uniji štednje i ulaganja](#), COM(2025) 124.

²⁸ Vizija za europsko svemirsko gospodarstvo, COM(2025) 0336.

²⁹ Vizija za poljoprivredu i hranu – Zajedničko oblikovanje privlačnog poljoprivrednog i prehrambenog sektora EU-a za buduće generacije, COM(2025) 75.

zemljama, pravna osnova mu je i članak 214. stavak 5. UFEU-a, kojim se zahtijeva osnivanje Europskog volonterskog tijela za humanitarnu pomoć (Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a), okvira za sudjelovanje mladih Europljana u operacijama humanitarne pomoći Unije te utvrđivanje pravila i postupaka za njegov rad.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Za sadržaj i organizaciju svojih politika u predmetnim područjima i dalje su odgovorne države članice, no pitanja koja treba riješiti svima su im zajednička i/ili imaju znatnu transnacionalnu dimenziju pa zahtijevaju rješenja, koordinaciju i potporu na razini EU-a. Mjere EU-a mogu olakšati suradnju, jačanje kapaciteta, uzajamno učenje i prekogranične aktivnosti, što u konačnici doprinosi optimalnom korištenju potencijala predmetnih sektora.

Cilj je Programa poboljšati transnacionalnu mobilnost i jačanje kapaciteta suradnjom i podupiranjem razvoja politika s europskom dimenzijom. Međutim, zbog transnacionalne prirode, velikog obujma i širokog geografskog opsega aktivnosti koje se podupiru, kao i njihove izražene međunarodne dimenzije, države članice ne mogu same adekvatno ostvariti te ciljeve. Na primjer, prekograničnu mobilnost u svrhu učenja ili volontiranje kompliciranije je organizirati na bilateralnoj osnovi, a pojedinačnim državama članicama teško je postići da budu svima dostupne. Evaluacija programa Erasmus+ u sredini programskog razdoblja pokazala je da pojedinačne inicijative organizacija za obrazovanje i osposobljavanje, mlade i sport ili država članica, iako djelotvorne na nacionalnoj razini, nemaju potreban domet i opseg da bi imale učinka na razini Europe. Osim toga, kumulativni doseg inicijativa pojedinih zemalja i međusektorskih inicijativa i dalje je ograničen u usporedbi s tekućim programom Erasmus+. Slično tome, evaluacija Europskih snaga solidarnosti potvrđuje da je njihova uloga bitna, a u nekim zemljama mladima i jedina opcija za volontiranje i aktivnosti solidarnosti.

Nadalje, proširenjem područja primjene Programa na volonterske aktivnosti, među ostalim integracijom inicijative Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a, Erasmus+ će objediniti sve mogućnosti koje EU nudi mladima u Uniji i u inozemstvu. One su trenutačno dostupne samo u okviru zasebnih programa. Erasmus+ će zato osigurati da svi mladi u cijelom EU-u imaju jednake mogućnosti za sudjelovanje u širem spektru aktivnosti i da im lakše pristupe. Integracija Europskih snaga solidarnosti u program Erasmus+ skrenut će pozornost na mogućnosti dostupne mladima i organizacijama koje s njima rade i dati im veću vidljivost.

Ispitanici u otvorenom javnom savjetovanju koje je Komisija provela za novi VFO itekako uviđaju dodanu vrijednost financiranja sredstvima EU-a u područjima politike obuhvaćenima Programom, a velika većina ističe njegovu važnost.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog obuhvaća sve sektore obrazovanja i osposobljavanja (odgoj i opće obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, visoko obrazovanje i obrazovanje odraslih), područje mladih, volontiranje i sport na ciljan i pojednostavnjen način. Pojačava provjerene i iskušane aktivnosti čiji je učinak potvrđen evaluacijama programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti u sredini programskog razdoblja. Postojeće aktivnosti bit će bolje strukturirane jer će se, među ostalim, aktivnosti u okviru programa Erasmus+ povezati s onima koje su integrirane iz Europskih snaga solidarnosti. To će smanjiti preklapanja, a aktivnosti će se preusmjeriti uzimajući u obzir rezultate tih evaluacija i savjetovanja s dionicima. Kontinuirano će se promicati korištenje fleksibilnih formata kako bi se proširio doseg Programa.

S obzirom na nove izazove i prioritete politike uvest će se manji broj novih aktivnosti (kao što su europski školski savezi i Erasmus+ stipendije u strateškim područjima). Te se mjere smatraju i najprikladnijima da bi Program postao uključiviji i djelotvorniji.

Predložene izmjene temelje se na postojećoj programskoj strukturi, zadržavaju iste vrste intervencija namijenjenih pojedincima, organizacijama i sustavima te im je cilj poboljšati i povećati učinak provedbe Programa korištenjem postojećih djelotvornih mehanizama provedbe iz prethodnog programa. Stoga ova inicijativa ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

- **Odabir instrumenta**

Predloženi je instrument uredba Europskog parlamenta i Vijeća.

3. REZULTATI RETROSPEKTIVNIH EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Retrospektivne evaluacije / provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Program Erasmus+

Završnom evaluacijom programa za razdoblje 2014. – 2020. i međuevaluacijom programa za razdoblje 2021. – 2027.³⁰ utvrđeno je da Erasmus+ ima dobre rezultate prema svim glavnim evaluacijskim kriterijima i da djelotvorno ispunjava svoje ciljeve. Pokazalo se da obje generacije programa ostvaruju veliku europsku dodanu vrijednost te imaju ključnu ulogu u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta.

Unatoč negativnom utjecaju pandemije bolesti COVID-19, u okviru programa Erasmus+ potporu za mobilnost u svrhu učenja u inozemstvu u razdoblju 2014. – 2020. dobilo je više od 6,2 milijuna sudionika, a u razdoblju 2021. – 2023. oko 1,6 milijuna sudionika, što je doprinijelo razvoju njihovih vještina i kompetencija. U okviru programa za razdoblje 2014. – 2020. financirano je i više od 136 000 različitih organizacija, a u razdoblju 2021. – 2023. više od 77 000, što je pospješilo njihovu suradnju i poboljšalo njihov rad.

Erasmus+ znatno premašuje ono što bi pojedinačne zemlje mogle postići na nacionalnoj ili međunarodnoj razini. Njegove prednosti proizlaze iz mogućnosti koje pruža za osobni, obrazovni i profesionalni razvoj sudionika, za prekograničnu suradnju organizacija i za razvoj politika u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta. Onima koji sudjeluju u programu donosi znatne koristi u usporedbi s onima koji ne sudjeluju. Bez programa Erasmus+ koristi za pojedince i organizacije drastično bi se smanjile. Prekograničnih aktivnosti u sektoru obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta u nekim zemljama gotovo da ne bi ni bilo, posebno u sektoru mladih i sporta. U okviru programa Erasmus+ financira se više od polovine mobilnosti u svrhu stjecanja bodova u državama članicama i više od 90 % kratkoročne mobilnosti u polovini zemalja Unije.

Nadalje, program odgovara na nove potrebe koje proizlaze iz tehnološkog razvoja, u skladu sa sektorima i prioritetima politika Europskog fonda za konkurentnost, posebno s obzirom na pojavu generativne umjetne inteligencije i pružanje vještina potrebnih za povećanje konkurentnosti EU-a. Erasmus+ ulaže u razvoj vještina koje su potrebne da bi jedinstveno tržište Unije i njezini industrijski sektori i ubuduće bili konkurentni, kako je istaknuto u Draghijevu i Lettinu izvješću. Financiranje mobilnosti u svrhu učenja, koja je okosnica programa, čini se ključnim kako bi se mlađim generacijama omogućilo da steknu

³⁰ COM(2025) 395, SWD(2025) 186, 15.7.2025.

odgovarajuće vještine za sve što im predstoji u kontekstu koji se brzo mijenja. Program je postao i uključiviji pa se od razdoblja 2014. – 2020. do 2023. udio osoba s manje mogućnosti među sudionicima povećao s oko 10 % na 15 %.

Unatoč očitom napretku, evaluacijom je utvrđeno da još uvijek ima prepreka za sudjelovanje osoba s manje mogućnosti. Erasmus+ bi stoga trebao nastaviti rješavati najhitnija pitanja pristupačnosti i širiti svoj doseg na sudionike s manje mogućnosti. Uključivosti bi doprinijelo i preciznije definiranje osoba s manje mogućnosti i pružanje jasnijih smjernica o dostupnim mjerama za potporu njihovu sudjelovanju.

Trebalo bi razmotriti preispitivanje pravila financiranja, jednostavnije postupke izvješćivanja i racionalizaciju različitih aktivnosti i područja kako bi se malim organizacijama i onima koje prvi put sudjeluju u programu olakšao pristup. Evaluacija je pokazala i da je potrebno pojednostavniti alternativno financiranje, olakšati prijenos novčanih sredstava među instrumentima i ukloniti prepreke između različitih načina rada i pravila financiranja radi bolje koordinacije programa Erasmus+ s drugim instrumentima i proširenja projekata. To bi se trebalo postići i boljom diseminacijom rezultata projekata.

Evaluacija pokazuje međunarodnu dodanu vrijednost programa, koja je bitna za promicanje vrijednosti EU-a, međukulturno učenje, uviđanje važnosti građanskog i aktivnog sudjelovanja, ali i za olakšavanje uzajamnog učenja i prenošenje europskog stručnog znanja u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta u druge regije.

Evaluacijom programa Erasmus+ utvrđene su mogućnosti za poboljšanje usklađenosti s Europskim snagama solidarnosti i uklanjanje mogućih preklapanja, čime bi se poboljšala cjelokupna učinkovitost i povećala preglednost za dionike.

Europske snage solidarnosti

Završnom evaluacijom programa za razdoblje 2018. – 2020. i međuevaluacijom programa za razdoblje 2021. – 2027.³¹ utvrđeno je da Europske snage solidarnosti dobro ispunjavaju pet evaluacijskih kriterija (relevantnost, učinkovitost, djelotvornost, koherentnost i dodana vrijednost EU-a). Europske snage solidarnosti odgovaraju na ključne potrebe europskog društva poticanjem građanskog sudjelovanja i promicanjem uključivosti i raznolikosti. Taj program oživljava lokalne inicijative, pruža širu globalnu perspektivu i tako jača osjećaj zajedništva, a sudjelovanje u njemu doprinosi poboljšanju osobnih, stručnih i akademskih vještina i povećava društvenu i građansku osviještenost. Taj je program dosljedno ostvarivao i svoje ciljeve za sudjelovanje osoba s manje mogućnosti (30 % u 2022. i 2023.). Nalazi evaluacije potvrđuju da Europske snage solidarnosti imaju važnu ulogu i da su u nekim zemljama mladima jedina prilika da se uključe u volontiranje i aktivnosti solidarnosti. No utvrđen je niz područja u kojima su potrebna poboljšanja. Među najvažnijim su preporukama (i) bolja identifikacija osoba s manje mogućnosti kako bi se olakšalo njihovo daljnje uključivanje u program, (ii) usklađivanje ciljeva programa i financiranja, (iii) uklanjanje razlika u geografskoj distribuciji rezultata i učinaka, (iv) poboljšanje viznog režima za državljane trećih zemalja, (v) poboljšanje informatičkih alata i alata za praćenje te (vi) pojašnjenje svrhe potprograma humanitarne pomoći. Pokazalo se da su s obzirom na ambicije i ciljeve programa financijska sredstva općenito vrlo ograničena. Taj je program komplementaran programima EU-a kao što je Erasmus+, ali stvarne sinergije među njima prilično su ograničene, što upućuje na potrebu za boljim strukturiranjem.

U evaluaciji su kao **moguće područje preklapanja** istaknute aktivnosti sudjelovanja mladih u okviru programa Erasmus+ i projekti solidarnosti koji se financiraju u okviru Europskih

³¹ COM(2025) 144 final, SWD(2025) 75, 1.4.2025.

snaga solidarnosti. Oboje podupire inicijative koje vode neformalne skupine mladih, a koje potiču aktivno građanstvo i inicijativnost. Projekti solidarnosti imaju jaču komponentu solidarnosti jer uglavnom podupiru lokalne aktivnosti solidarnosti s ciljem rješavanja glavnih problema u zajednicama u kojima žive mladi koji vode projekte. Međutim, mnoga zajednička područja upućuju na potrebu za razmatranjem mogućih preklapanja. Primjeri mogućih preklapanja su i aktivnosti potpore čiji je cilj povećati kvalitetu provedbe tih dvaju programa. Obje su inicijative u nadležnosti istih nacionalnih agencija koje su aktivne u području mladih i financiraju vrlo slične aktivnosti često namijenjene istim ciljnim skupinama. Te su aktivnosti prilika za sinergije među programima, a mogle bi se ispitati i u smislu ekonomije razmjera i povećanja učinkovitosti.

Zaključno, Europske snage solidarnosti nadopunjuju Erasmus+ nudeći mladima mogućnosti za volontiranje i aktivnosti solidarnosti izvan okvira formalnog obrazovanja i osposobljavanja. Evaluacije programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti potvrđuju uspjeh tih programa i ističu njihovu djelotvornost. Iako nije utvrđen nijedan veći strukturni ili provedbeni problem, preporučuje se nastavak rada na pojednostavnjenju i uključenosti, jačanje međunarodne dimenzije te uklanjanje preklapanja i stvaranje sinergija između ta dva programa.

Budući instrument stoga će se temeljiti na njihovim uspjesima i prednostima. Bolje će obuhvatiti pitanja na razini EU-a povezana s održivim blagostanjem i konkurentnošću, nedostatkom vještina, socijalnim uključivanjem, demokracijom, ali i ispunjavati potrebe za više uključenosti, većim utjecajem i pojednostavnjenjem.

• **Savjetovanja s dionicima**

Aktivnosti savjetovanja održavale su se od ožujka 2024. do svibnja 2025. s ciljem prikupljanja informacija od širokog spektra dionika. Te su se aktivnosti sastojale od otvorenog javnog savjetovanja, dviju radionica s nacionalnim tijelima i nacionalnim agencijama, velikih konferencija dionika (s nacionalnim tijelima, nacionalnim agencijama, krovnim organizacijama, korisnicima i sudionicima programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti te predstavnicima institucija EU-a) i dodatnih savjetovanja.

Otvoreno javno savjetovanje trajalo je od 12. veljače do 7. svibnja 2025., a prikupljeno je 5845 odgovora. Odgovori su uzeti u obzir u procjeni učinka programa EU-a u području prekograničnog obrazovanja, mladih, kulture, medija, vrijednosti i civilnog društva u okviru VFO-a za razdoblje nakon 2027.

Jasno su potvrdili kontinuiranu ulogu EU-a u olakšavanju prekogranične suradnje i podupiranju demokratskih i socijalnih ciljeva. Među ispitanicima čak je 81 % građana i 70 % organizacija „potporu za studiranje/osposobljavanje u inozemstvu” smatralo „vrlo važnom”. Taj je prioritet često povezivan sa širom temom dugoročnog ulaganja u vještine, zapošljivost i europski identitet. Ispitanici su mobilnost u svrhu učenja povezivali ne samo s obrazovnim koristima već i sa socijalnom integracijom, građanskim angažmanom i spremnošću za tržište rada. Mnogi su ulogu financiranja sredstvima EU-a u podupiranju studentskih razmjena, strukovnog osposobljavanja, učenja jezika i prekograničnih partnerstava vidjeli kao polugu za razvoj uključivijeg i konkurentnijeg društva. Slično tome, „zaštitu demokracije i promicanje demokratskih standarda” podržalo je 80 % građana i 72 % organizacija, što pokazuje visoku konvergenciju između pojedinačnih i institucijskih dionika.

U savjetovanju je bio vrlo uočljiv angažman mladih. Gotovo 50 % ispitanika bilo je mlađe od 30 godina, a ta je dobna skupina dosljedno iskazivala veliku potporu za financiranje inicijativa koje promiču demokratski angažman, ravnopravnost, mobilnost i građansku suradnju. Njihovi odgovori bili su usklađeni sa strateškim područjima Komisijina fokusa na

mlade, uključujući ona koja su istaknuta u inicijativi „provjera usklađenosti zakonodavstva s pravima mladih”. Njihov angažman pokazao je i visoku razinu upućenosti i interesa za elemente programa EU-a koji se temelje na vrijednostima i prekogranične elemente.

Odgovori na otvoreno javno savjetovanje potvrdili su i da financijska sredstva EU-a imaju dodanu vrijednost u usporedbi s financiranjem na nacionalnoj, lokalnoj ili regionalnoj razini u obuhvaćenim područjima. Na primjer, 79 % ispitanika smatralo je da je „zaštita demokracije i promicanje demokratskih standarda” područje u kojem financijska sredstva EU-a u velikoj mjeri imaju dodanu vrijednost.

Ocjenjujući prepreke zbog kojih se ciljevi proračuna EU-a u tim područjima politika ne mogu u potpunosti ostvariti, ispitanici su općenito pozdravili nastojanja Komisije da poveća učinkovitost financiranja, ali ne nauštrb „identiteta” i „povjerenja”, tako da se zadrži tematska jasnoća i odgovornost dionika. Kvantitativni rezultati pokazuju da su najčešće navođene prepreke u svim skupinama administrativno opterećenje (koje je istaknulo 52 % građana i 58 % organizacija) i složena pravila o usklađenosti za pojedine fondove (50 % građana i 53 % organizacija). To pokazuje da postoji zabrinutost ne samo zbog regulatorne složenosti već i zbog fragmentiranosti među instrumentima i neučinkovitosti u provedbi. Među drugim preprekama bili su manjak fleksibilnosti pri preraspodjeli sredstava radi ispunjavanja novonastalih potreba (32 % građana i 32 % organizacija), kašnjenja u provedbi programa i isplati financijskih sredstava te nedovoljna komunikacija ili preglednost kad je riječ o mogućnostima financiranja. Javna tijela i nevladine organizacije posebno su naglasili kašnjenja kao uzrok slabijeg učinka i kredibiliteta na lokalnoj razini.

I **druga savjetovanja** pokazala su jednoglasnu podršku nastavku i poboljšanju programa Erasmus+ te mogućnostima koje se nude u okviru Europskih snaga solidarnosti, naglašavajući njihovu ključnu ulogu u promicanju vrijednosti EU-a, razvoju vještina i konkurentnosti. Dionici su naglasili potrebu za stabilnošću programa u smislu cjelokupne strukture i mehanizama provedbe, kao i za tim da mobilnost ostane okosnica programa. U odgovorima je naglašena i vrijednost i važnost ulaganja u vodeće inicijative, kao što su savezi europskih sveučilišta, centri strukovne izvrsnosti i akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+.

Prikupljeni podaci pokazuju da dionici pozdravljaju mjere pojednostavnjenja uvedene u tekućem programskom razdoblju, ali da u tom smislu ima još prostora za poboljšanja i u budućem programu, odnosno da bi se pravila programa mogla dodatno pojednostavniti i smanjiti administrativno opterećenje. U savjetovanjima je istaknut intenzivniji rad dionika na ispunjavanju potreba osoba s manje mogućnosti i potreba za daljnjim jačanjem dimenzije uključivosti programa tako da se doista dopre do ciljnih skupina u najnepovoljnijem položaju i olakša sudjelovanje lokalnih organizacija i onih koje prvi put sudjeluju u programu. Neki dionici pozvali su i na pojednostavnjenje pristupa i smanjenje administrativnog opterećenja prelaskom s izravnog na neizravno upravljanje za određene aktivnosti, kao što su Jean Monnet u područjima osim visokog obrazovanja i partnerstva za suradnju u području sporta.

Osim toga, dionici su istaknuli važnost sinergija kojih bi među različitim instrumentima EU-a moglo biti više. To uključuje njihovu bolju koordinaciju na europskoj razini, za koju je zadužena Europska komisija. Pozivalo se na jaku međunarodnu dimenziju, intenzivniju i poboljšanu komunikaciju i informiranje, procjenu učinka te prikupljanje i korištenje podataka.

Dionici su općenito dali vrijedna mišljenja o tome kako nadograditi ostvareni napredak i riješiti preostale probleme da se osigura dugoročan uspjeh mogućnosti u okviru programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti.

- **Vanjska stručna mišljenja**

Komisija je polazila od nalaza i preporuka evaluacija programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti u sredini programskog razdoblja, koje su se temeljile na stručnom znanju vanjskih izvođača, kao i od drugih recenziranih studija i vanjskih izvješća.

- **Procjena učinka**

Za Prijedlog je u okviru priprema za sljedeći VFO provedena procjena učinka, koja je obuhvaćala financijska sredstva EU-a za prekogranično obrazovanje, osposobljavanje i solidarnost, mlade, medije, kulturu i kreativne sektore, vrijednosti i civilno društvo.

U procjeni učinka Komisija je razmatrala nekoliko opcija politike za rješavanje problema u sektorima obuhvaćenima klasterom i utvrdila koja opcija bolje odgovara područjima politike i prioritetima Komisije. Razmatrane opcije međusobno su se isključivale. Jedna od opcija bila je nastavak postojećih programa Erasmus+ i Europske snage solidarnosti kao samostalnih programa, uz uvođenje određenih postupnih poboljšanja. Druga je opcija bila objediniti Erasmus+ i Europske snage solidarnosti, dva programa sa zajedničkim primarnim ciljem doprinošenja visokokvalitetnom cjeloživotnom učenju, poboljšanja vještina i ključnih kompetencija za sve, i za život i za zapošljavanje, uz promicanje društvenog angažmana i građanskog odgoja i obrazovanja, solidarnosti i socijalne uključenosti. Treća opcija bila je potpuna integracija politika koje trenutno obuhvaćaju Erasmus+ i Europske snage solidarnosti i politika obuhvaćenih programom Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti (CERV) i programom Kreativna Europa u jedan instrument.

Razmatrane su i druge opcije, ali su odbačene u ranoj fazi. Jedna je bila prekid financiranja sredstvima Unije u područjima koja trenutačno obuhvaćaju Erasmus+ i Europske snage solidarnosti, ali je odbijen zbog ozbiljnosti problema koji utječu na predmetne sektore, važnosti tih politika u političkim smjernicama i dodane vrijednosti intervencije Unije, što je potkrijepljeno odgovarajućim evaluacijama u sredini programskog razdoblja.

Glavni potencijalni učinak triju opcija koje su ušli u uži izbor (nastavak, potpuna integracija i objedinjavanje na temelju ciljeva) analiziran je s obzirom na njihovu socijalnu, ekonomsku i okolišnu dimenziju. Analiza je prema potrebi obuhvaćala i troškove i koristi, učinke na konkurentnost, mala poduzeća i digitalizaciju, kao i doprinos UN-ovim ciljevima održivog razvoja. Osim toga, te su opcije procijenjene na temelju njihove djelotvornosti, učinkovitosti, koherentnosti i proporcionalnosti primjenom socijalne višekriterijske evaluacije.

Evaluacija opcija i njihovih učinaka pokazala je da bi integracija na temelju ciljeva politike (objedinjavanje na temelju ciljeva) imala više potencijala u usporedbi s druge dvije opcije. Omogućila bi bolju koordinaciju, ciljanu fleksibilnost i djelotvornije korištenje proračuna Unije, i to bez žrtvovanja fokusa politike ili pristupačnosti.

Taj će instrument financiranja mladima nuditi sveobuhvatniji pristup i koherentan pregled formalnih, neformalnih i informalnih mogućnosti s ciljem poticanja razvoja vještina, angažmana, pripravnosti i socijalne kohezije. Europa mora osigurati da mladi imaju minimalnu razinu osnovnih i digitalnih vještina te poticati stjecanje naprednih kompetencija i potrebnih mekih vještina u svim životnim fazama. To se ne odnosi samo na njihov profesionalni nego i osobni razvoj. To je ključno s obzirom na to da je gotovo 18 milijuna mladih u EU-u izloženo riziku od socijalne isključenosti³², a 2024. ih je gotovo pola prijavilo

³² U 2024. je 24,2 % sve djece mlađe od 18 godina (19,5 milijuna djece) u EU-u bilo izloženo riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Izvor: Internetska baza podataka Eurostata (oznaka: ilc_peps01n) [ilc_peps01n] Osobe izložene riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti prema dobi i spolu.

da je nedavno imalo emocionalnih ili psihosocijalnih problema³³. Europa se mora pozabaviti i nedostatkom znanja među mladima, posebno o njihovim demokratskim pravima, otežanim pristupom informacijama, ograničenim sudjelovanjem u procesima donošenja odluka i široj političkoj raspravi. Rješavanje svih tih problema nužno je za prosperitet, pripravnost i koheziju Europe, ali za to nije dovoljno samo formalno obrazovanje. Volontiranje i drugi oblici neformalnog i informalnog učenja vrijedna su dopuna formalnom obrazovanju. Kad je riječ o provedbi, objedinjavanjem logike intervencije za ta područja (pretežno obuhvaćena programima Erasmus+ i Europske snage solidarnosti) financiranje sredstvima Unije znatno bi se pojednostavnilo i bolje usmjerilo, što bi dovelo do veće učinkovitosti, ekonomije razmjera i smanjenja administrativnog opterećenja.

Novi instrument temeljit će se na uspjehu postojećih programa i najboljoj praksi iz tekućeg VFO-a, što je vidljivo iz evaluacija. Bolje će obuhvatiti transnacionalna i zajednička pitanja, popuniti praznine u financiranju na razini država članica i poboljšati usklađenost unutarnjih i vanjskih politika, a ujedno povećati sinergije, učinkovitost i djelotvornost te smanjiti preklapanja.

U skladu sa smjernicama za bolju regulativu to je izvješće o procjeni učinka podneseno na kontrolu kvalitete Odboru za nadzor regulative. Odbor je dao mišljenje o procjeni učinka 13. lipnja 2025. Iznio je niz primjedbi i preporuka o području primjene, definiciji problema i korištenju evaluacija, logici i ciljevima intervencije, usporedbi opcija i analizi troškova i koristi, upravljanju, koherentnosti te budućem praćenju i evaluaciji. Procjena učinka priložena ovom zakonodavnom prijedlogu revidirana je u skladu s primjedbama Odbora.

- **Pojednostavnjenje**

Prijedlogom se uvodi nekoliko pojednostavnjenja.

Za pojedince, posebno mlade

Zahvaljujući proširenju područja primjene i uključivanju volonterskih projekata i projekata solidarnosti inicijativa će sve mogućnosti EU-a za mlade pružati u okviru jednog programa. Prijedlog zato objedinjuje sve mogućnosti financiranja sredstvima EU-a za mlade i one koji s njima rade u Uniji i u inozemstvu, čime im olakšava pristup tim mogućnostima.

Za prijavitelje i korisnike

Cilj je Prijedloga povećati koherentnost i racionalizirati strukturu programa kombiniranjem mjera suradnje i potpore politici, regrupiranjem mjera (npr. objedinjavanjem svih mogućnosti za suradnju za organizacije ili spajanjem potpore platformama s drugim alatima i mjerama radi podrške razvoju politike i provedbi programa) i uklanjanjem nepotrebnih poglavlja unutar određenih područja. Aktivnosti koje imaju slične ciljeve i preklapaju se bit će spojene (npr. mobilnost u svrhu učenja za studente i osoblje u visokom obrazovanju). Tako će ponuda mogućnosti financiranja sredstvima Unije biti preglednija, što će potencijalnim prijaviteljima pomoći da se lakše snađu i pronađu odgovarajuće mogućnosti za sebe.

Nadalje, inicijativom će se uklanjati prepreke s kojima se suočavaju lokalne organizacije, male organizacije ili one koje prvi put sudjeluju u programu i povećati njegov doseg promjenom načina upravljanja nekim aktivnostima (npr. tekuće aktivnosti Jean Monnet u područjima osim visokog obrazovanja ili suradnička partnerstva za sport). Uvest će se i partnerstva koja primaju bespovratna sredstva vrlo male vrijednosti sa znatno manjim administrativnim opterećenjem za prijavitelje.

³³ [Istraživanje Eurobarometra FL545](#), svibanj 2024., Mladi i demokracija.

Korištenje akreditacijskih sustava organizacijama će i dalje pružati strukturirani okvir za kontinuirano poboljšavanje i jednostavniji pristup financiranju, što će na koncu olakšati dugoročno planiranje, povećati kvalitetu aktivnosti i poboljšati transnacionalnu suradnju. Radi pojednostavnjenja bespovratna sredstva isplaćivat će se što je moguće više u obliku jednokratnih iznosa, jediničnih troškova i paušalnih stopa.

Osim toga, radit će se na pojednostavnjenju postupaka prijave i izvješćivanja općenito te na usklađivanju pravila, a ujedno će se osigurati da iznos bespovratnih sredstava bude proporcionalan zahtjevima.

Za dionike koji provode program (nacionalna tijela, nacionalne agencije, Europska komisija)

Objedinjavanjem dvaju programa sa sličnim postupcima koji se međusobno preklapaju u nekoliko područja (npr. program rada, praćenje, komunikacija), Prijedlog će omogućiti znatno pojednostavnjenje, što će povećati učinkovitost, a smanjiti administrativno opterećenje i troškove provedbe. To će omogućiti učinkovitije korištenje resursa Europskoj komisiji, a i državama članicama i trećim zemljama koje podnesu zahtjev za pridruživanje programu (tj. provedbena tijela).

- **Temeljna prava**

Prijedlog je u skladu s vrijednostima Unije sadržanima u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji. Ciljevi predložene inicijative blisko su povezani s promicanjem temeljnih prava i primjenom Povelje Europske unije o temeljnim pravima. Kako je detaljno opisano u Godišnjem izvješću o primjeni Povelje o temeljnim pravima za 2024.³⁴, program Erasmus+ za razdoblje 2021. – 2027. doprinosi poštovanju temeljnih prava u svim svojim područjima. Prijedlog će osim toga doprinijeti promicanju i zaštiti prava sadržanih u članku 8. (zaštita osobnih podataka), članku 11. (sloboda izražavanja i informiranja), članku 13. (sloboda umjetnosti i znanosti, uključujući akademsku slobodu), članku 14. (pravo na obrazovanje), članku 15. (sloboda izbora zanimanja i pravo na rad), člancima 20. i 21. (jednakost i nediskriminacija), članku 22. (kulturna, vjerska i jezična raznolikost), članku 23. (ravnopravnost žena i muškaraca), članku 24. (prava djeteta), članku 26. (prava osoba s invaliditetom), članku 31. (poštene i pravični radni uvjeti), članku 33. (obiteljski i profesionalni život) i člancima od 39. do 46. (prava građana) Povelje. To se prije svega postiže financiranjem inicijativa i projekata koji doprinose praktičnoj primjeni tih temeljnih prava.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Vidjeti Prilog.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Inicijativa će se pratiti na temelju zajedničkog okvira uspješnosti za proračun za razdoblje nakon 2027. Okvir uspješnosti podrazumijeva da će se tijekom provedbene faze Programa podnijeti izvješće o provedbi i provesti retrospektivna evaluacija u skladu s člankom 34. stavkom 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Evaluacija se provodi u skladu sa Smjernicama Komisije za bolju regulativu i temeljit će se na pokazateljima relevantnima za ciljeve Programa.

³⁴ Financiranje promicanja, zaštite i provedbe temeljnih prava, Godišnje izvješće o primjeni Povelje EU-a o temeljnim pravima za 2024. (COM/2024/456).

Komisija će redovito izvješćivati Europski parlament, Vijeće i sve druge relevantne institucije EU-a.

Znatan dio programa provodit će se u okviru neizravnog upravljanja, uglavnom putem nacionalnih agencija. Preostale dijelove programa provodit će, u okviru izravnog upravljanja, uglavnom Izvršna agencija pod nadzorom službi Komisije odgovornih za Program.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Uredbom se utvrđuju odredbe za program Erasmus+, koji obuhvaća obrazovanje i osposobljavanje, mlade i sport te uključuje mogućnosti koje nude Europske snage solidarnosti, uključujući Volontere za humanitarnu pomoć EU-a u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027., nudeći sveobuhvatan instrument EU-a za doprinos visokokvalitetnom cjeloživotnom učenju, poboljšanju vještina i ključnih kompetencija za sve, i za život i za zapošljavanje, uz promicanje društvenog angažmana i građanskog odgoja i obrazovanja, solidarnosti i socijalne uključenosti. Program je ključni instrument za potporu provedbi politika Unije u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. Specifični ciljevi temelje se na intervencijama.

U Poglavlju I. – „Opće odredbe” predložene Uredbe utvrđuju se njezin predmet, definicije određenih pojmova za potrebe ove Uredbe te opći i specifični ciljevi Programa.

Program se temelji na stupu o mogućnostima za učenje za sve i stupu o jačanju kapaciteta koji kombinira suradnju među organizacijama i institucijama s podrškom razvoju politike u svim područjima obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta.

U Poglavlju II. – „Opseg intervencije” utvrđene su aktivnosti predviđene za postizanje ciljeva predložene uredbe. U okviru mogućnosti za učenje za sve Program će s jedne strane podupirati mobilnost u svrhu učenja u svim područjima i mogućnosti volontiranja u području mladih, a s druge mogućnosti za razvoj talenata i izvrsnosti. Obuhvaća i inicijativu Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a. Taj potprogram uključuje i novu viziju proširenja mobilnosti kako bi se osiguralo da svi mladi Europljani dobiju priliku za sudjelovanje u programu Erasmus+ u ranijoj dobi, kad se formiraju vrijednosti i stavovi, te uvodi nove mogućnosti (Erasmus+ stipendije) kako bi se studentima omogućilo da studiraju u strateškim obrazovnim područjima i koriste postojeće mogućnosti premještene u taj potprogram radi koherentnosti i jasnoće, uključujući stipendije Erasmus Mundus i aktivnosti Jean Monnet u području visokog obrazovanja.

U poglavlju III. – „Uključenost i raznolikost” utvrđuje se fokus Programa na uključenosti i raznolikosti, kao i mjere i sredstva za dopiranje do većeg broja osoba s manje mogućnosti.

U Poglavlju IV. – „Financijske odredbe” utvrđuje se proračunska omotnica Programa za ovo programsko razdoblje i planirani oblici financiranja sredstvima Unije. Predviđena je i dodjela dodatnih financijskih doprinosa iz drugih instrumenata. U tom poglavlju utvrđuju se oblici i funkcioniranje sinergija i s drugim fondovima i resursima. Osim toga, u tom se poglavlju utvrđuju i neka specifična pravila koja se primjenjuju na izravno i neizravno upravljanje, na primjer za dodjelu sredstava u okviru neizravnog upravljanja.

U poglavlju V. – „Sudjelovanje u Programu” navode se kriteriji za zemlje sudionice. U njemu se navode treće zemlje koje mogu biti pridružene Programu, potpuno ili djelomično, te uvjeti pod kojima one mogu sudjelovati. U tom poglavlju navodi se i koji subjekti ispunjavaju uvjete za primanje sredstava.

U poglavlju VI. – „Programiranje” navodi se da će se Program provoditi prema programima rada.

U Poglavlju VII. – „Informiranje, komunikacija i diseminacija” utvrđuju se zahtjevi za sve dionike u vezi s diseminacijom informacija, promidžbom i praćenjem svih aktivnosti koje Program podupire.

Poglavlje VIII. – „Sustav upravljanja i revizije” sadržava odredbu o osnivanju i radu tijela koja provode Program. Kad je riječ o upravljanju, predloženi provedbeni mehanizam sastoji se od kombinacije neizravnog i izravnog upravljanja. Ta kombinacija načina upravljanja temelji se na postojećim strukturama tekućeg programa. Nacionalne agencije bit će zadužene za upravljanje glavninom sredstava Programa. U tom poglavlju utvrđuje se potreban nadzorni sustav kako bi se osiguralo da su financijski interesi Unije propisno uzeti u obzir pri provedbi aktivnosti financiranih u skladu s ovom Uredbom.

U poglavlju IX. – „Prijelazne i završne odredbe” utvrđuju se odredbe potrebne da se osigura prijelaz između programa. U završnim odredbama utvrđuje se datum stupanja na snagu predložene uredbe, koja je u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi programa Erasmus+ za razdoblje 2028. – 2034. i o stavljanju izvan snage uredaba (EU) 2021/817 i (EU) 2021/888

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 165. stavak 4., članak 166. stavak 4. i članak 214. stavak 5.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora³⁵,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija³⁶,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Unija treba podupirati i pripremati svoje građane kako bi, počevši od rane dobi, stjecali znanje, vještine i kompetencije potrebne za uspjeh u učenju, radu i životu. Za to su joj potrebni učinkoviti, prilagodljivi, inovativni i uključivi sustavi obrazovanja i osposobljavanja koji mogu razviti, privući i zadržati talente, držati korak s tempom i opsegom aktualnih društvenih, digitalnih, okolišnih i gospodarskih promjena, odgovoriti na demografske potrebe i potrebe društva i gospodarstva za vještinama, uskladiti vještine s potrebama na tržištu rada i zadovoljiti potrebe industrije u ključnim sektorima.
- (2) Unija je zajednica vrijednosti ukorijenjenih u europskoj povijesti i identitetu i utemeljenih u Ugovoru o EU-u. Razumijevanje tih vrijednosti, uključujući temeljna prava i demokraciju, bitna je životna vještina i ključ za sudjelovanje u političkoj raspravi i donošenju odluka. Aktivnosti u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta pomažu građanima da steknu vještine i kompetencije za napredak i aktivno i smisleno sudjelovanje u demokratskom životu i društvu općenito te pomažu ljudima da se ujedine oko zajedničkih vrijednosti i brane ih.
- (3) Unija se temelji na solidarnosti među svojim građanima i među državama članicama. Ta univerzalna vrijednost usmjerava mjere Unije i osigurava jedinstvo potrebno za suočavanje s društvenim problemima, s čim su pojedinci voljni pomoći u praksi, među ostalim volontiranjem.

³⁵ SL C , , str. .

³⁶ SL C , , str. .

- (4) Važno je da svi ljudi, bez obzira na njihovo osobno, socijalno, ekonomsko ili kulturno podrijetlo, imaju priliku sudjelovati u mobilnosti u inozemstvu od rane dobi, kad se formiraju vrijednosti i stavovi i kad su najotvoreniji za nova iskustva i utjecaje. Rano upoznavanje s različitim okruženjima, kulturama, jezicima i načinima života može pomoći u razbijanju stereotipa, promicanju međukulturnog razumijevanja i usađivanju vrijednosti poštovanja, tolerancije i solidarnosti, što doprinosi jedinstvu i skladu Europe.
- (5) Za uključivo, povezano i otporno društvo i održavanje konkurentnosti Unije potrebno je ulagati u mogućnosti za učenje za sve, bez obzira na podrijetlo i sredstva, u suradnju između država članica i organizacija aktivnih u tom području te u razvoj inovativnih politika u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta. Takva ulaganja ujedno doprinose i jačanju europskog identiteta i temeljnih prava i vrijednosti te demokratičnosti Unije.
- (6) U skladu s Europskom strategijom za Uniju pripravnosti³⁷, pripravnost, otpornost, sudjelovanje u demokratskom životu i građanski angažman trebali bi se promicati pristupom odozdo prema gore, potičući organizacije i institucije da preuzmu ključnu ulogu u promicanju digitalne i medijske pismenosti, kritičkog mišljenja, građanskog angažmana te učenja o demokraciji i građanstvu. Ljudi i zajednice u cijelom EU-u moraju se aktivno uključiti u sprečavanje kriza i biti dovoljno pripremljeni da na njih reagiraju.
- (7) Zajednička područja rada i ciljevi Europskih snaga solidarnosti i programa Erasmus+ za razdoblje 2021. – 2027. pokazuju potencijal za bolju sinergiju i regulatornu usklađenost. Objedinjavanjem svih mogućnosti za mobilnost u svrhu učenja, volontiranje, suradnju i aktivno građanstvo, sve mogućnosti koje EU nudi mladima i organizacijama aktivnima u području mladih bit će na jednom mjestu, što omogućuje veću koordiniranost i djelotvornost te lakši pristup za potencijalne sudionike i korisnike.
- (8) U tom je kontekstu potrebno uspostaviti Erasmus+ za razdoblje 2028. – 2034., program Unije za obrazovanje i osposobljavanje te područje mladih i sporta („Program”), koji nasljeđuje programe Erasmus+ za razdoblje 2021. – 2027.³⁸ i Europske snage solidarnosti³⁹ i obuhvaća aktivnosti u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta te uvodi inicijativu Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a.
- (9) Iskustvo je pokazalo da su u gospodarskom, socijalnom i geopolitičkom okruženju koje se brzo mijenja potrebni fleksibilniji višegodišnji financijski okvir i programi potrošnje Unije. U tu bi svrhu i u skladu s ciljevima programa Erasmus+ pri financiranju trebalo na odgovarajući način uzeti u obzir promjenjive potrebe politike i prioritete Unije utvrđene u relevantnim dokumentima koje je objavila Komisija, u zaključcima Vijeća i rezolucijama Europskog parlamenta, a ujedno osigurati dostatnu predvidljivost za izvršenje proračuna.

³⁷ Zajednička komunikacija Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Europskoj strategiji za Uniju pripravnosti (JOIN(2025) 130 final).

³⁸ Uredba (EU) 2021/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Unije za obrazovanje i osposobljavanje, mlade i sport Erasmus+ (SL L 189, 28.5.2021.).

³⁹ Uredba (EU) 2021/888 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Europske snage solidarnosti (SL L 202, 8.6.2021.).

- (10) Program bi trebao podupirati provedbu Unije vještina⁴⁰ i općih strateških okvira za suradnju Unije u području obrazovanja i osposobljavanja, uključujući programe politika za odgoj i opće obrazovanje, visoko obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje te obrazovanje odraslih, uključujući usavršavanje i prekvalifikaciju, kako bi se građanima omogućilo da razvijaju kompetencije i vještine u svim fazama života da bi napredovali u društvu.
- (11) U skladu sa Strategijom EU-a za mlade⁴¹, Europskom agendom za rad s mladima⁴² i Komunikacijom iz 2024. o nasljeđu Europske godine mladih 2022.⁴³ Program bi trebao podupirati konstruktivno sudjelovanje mladih i organizacija mladih u donošenju odluka i oblikovanju politika, uključivanje perspektive mladih u sva područja politike, vrednovanje neformalnog i informalnog učenja, visokokvalitetan rad s mladima i razvoj kompetencija osoba koje rade s mladima. Program će nastaviti pružati potporu svim mladima za sudjelovanje u mobilnosti u svrhu učenja i u svrhu neformalnog učenja, uključujući razmjene mladih i aktivnosti sudjelovanja mladih s ciljem njihova uključivanja i osamostaljivanja kako bi stekli i razvili kompetencije potrebne za život i svoju profesionalnu budućnost, postali aktivni građani i sudjelovali u gospodarskom, društvenom, kulturnom, demokratskom i političkom životu te kako bi ih se povezalo s europskim projektom i doprinijelo stvaranju uključive, konkurentne i otporne Unije.
- (12) Program bi trebao podupirati sudjelovanje u sportu i tjelesnoj aktivnosti za sve, u skladu s Planom rada Europske unije u području sporta (2024. – 2027.)⁴⁴. Posebno se treba usredotočiti na sport na lokalnoj razini, uzimajući u obzir važnu ulogu koju sport ima u promicanju zdravog načina života, međuljudskih odnosa, socijalne uključenosti i ravnopravnosti te jačanju povezanosti u zajednicama.
- (13) Digitalna transformacija promijenila je društvo i gospodarstvo sve više utječući na svakodnevni život te pokazala potrebu za povećanjem digitalne spremnosti i kapaciteta u obrazovanju i osposobljavanju, kao i hitnu potrebu za razvojem digitalnih vještina u cijeloj Uniji.
- (14) Formalno, informalno i neformalno učenje imaju važnu ulogu u borbi protiv klimatskih promjena, boljoj upućenosti i stjecanju vještina i ključnih kompetencija potrebnih za promjenu osobnog ponašanja. Program će pomoći ljudima da se angažiraju u svojim zajednicama i steknu vještine potrebne za uspješan prelazak na čistu energiju, u skladu s Planom za čistu industriju.
- (15) Cilj međunarodne dimenzije Programa trebao bi biti pružanje mogućnosti za mobilnost u svrhu učenja, suradnju i dijalog o politikama s trećim zemljama koje nisu pridružene Programu, oslanjajući se na iskustvo iz prethodnih programa, među ostalim

⁴⁰ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Unija vještina (COM(2025) 90 final).

⁴¹ Rezolucija Vijeća Europske unije i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o okviru za europsku suradnju u području mladih: strategija Europske unije za mlade za razdoblje 2019. – 2027. (SL C 456, ST/14944/2018/INIT, 18.12.2018.).

⁴² Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o okviru za uspostavu Europske agende za rad s mladima 2020/C 415/01 (SL C 415, 1.12.2020.).

⁴³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Europskoj godini mladih 2022. (COM(2024) 1 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex:52024DC0001>).

⁴⁴ Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o planu rada Europske unije u području sporta (1. srpnja 2024. – 31. prosinca 2027.), (SL C, C/2024/3527, 3.6.2024.).

kako bi se doprinijelo konkurentnosti EU-a, a ujedno zaštitili interesi Unije u području gospodarske sigurnosti. Kako bi se povećao učinak tih aktivnosti, važno je poboljšati sinergije između Programa i Globalne Europe, uzimajući u obzir proširenje Unije, strategiju Global Gateway i okvire politike u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta.

- (16) Program bi zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama trebao pomoći da se približe cilju pristupanja Uniji. Trebao bi promicati stabilnost, partnerstva i razvoj vještina sa zemljama šireg susjedstva, među ostalim jačanjem veza s mediteranskom regijom. U okviru suradnje s drugim zemljama Program bi također trebao privući talentirane ljude iz drugih krajeva svijeta i graditi partnerstva, posebno radi promicanja konkurentnosti Unije. Program bi trebao zemlje podupirati u modernizaciji njihovih institucija i organizacija te općenito u poboljšanju kvalitete i uključenosti obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta putem međunarodnih partnerstava.
- (17) Provedba Programa trebala bi se voditi načelima i vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti i vladavine prava te solidarnosti, u skladu s člankom 2. Ugovora o Europskoj uniji i preambulom Povelje Europske unije o temeljnim pravima. Stoga je bitno da sve strane uključene u Program poštuju ta načela i vrijednosti. Program bi trebao poštovati i načela iz Smjernica EU-a za promicanje i zaštitu prava djeteta iz 2017. i članka 9. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom te strategija Unije ravnopravnosti.
- (18) Program bi trebao pogotovo mlade poticati da sudjeluju u demokratskom životu Europe. U tu bi svrhu trebao ulagati u aktivnosti koje pogoduju razvoju građanskog odgoja i obrazovanja i razvijaju vještine potrebne za građansko sudjelovanje, a sudionicima omogućuju da se angažiraju i nauče sudjelovati u civilnom društvu. Na taj se način upoznaju sa zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući temeljna prava, što im olakšava interakciju s donositeljima odluka na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini i doprinosi procesu europske integracije. Program bi trebao podupirati i stvaranje mogućnosti i mehanizama za konstruktivno sudjelovanje mladih.
- (19) Program bi mladima i organizacijama trebao pružati pristupačne, uključive i sigurne mogućnosti da pokažu solidarnost, pomažući im da podupiru zajednice i bave se problemima u društvu, a pritom stječu vrijedno iskustvo i vještine za svoj osobni rast i zapošljivost.
- (20) Volontiranje, i unutar i izvan Unije, vrlo je vrijedno iskustvo u kontekstu neformalnog i informalnog učenja, koje mladima omogućuje da pokažu solidarnost i sudjeluju u aktivnostima koje doprinose rješavanju društvenih i humanitarnih pitanja, a ujedno jačaju njihov osobni, društveno-obrazovni i profesionalni razvoj, aktivno građanstvo, građansko sudjelovanje i zapošljivost. Program bi stoga trebao podupirati i volonterske aktivnosti u okviru Europskih snaga solidarnosti, uključujući Volontere za humanitarnu pomoć EU-a. Te je aktivnosti u programskom razdoblju 2021. – 2027. obuhvaćao program Europske snage solidarnosti.
- (21) Radi promicanja solidarnosti i veće vidljivosti humanitarne pomoći i razvojne suradnje među europskim građanima potrebno je razviti solidarnost država članica i trećih zemalja pridruženih programu s trećim zemljama koje nisu pridružene programu, a pogođene su prirodnim katastrofama ili onima koje su izazvane ljudskim djelovanjem. Inicijativa Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a trebala bi doprinijeti koordiniranom odgovoru Unije koji se temelji na procjeni potreba te će se provoditi u skladu s pravilima i postupcima utvrđenima u ovoj Uredbi.

- (22) Mladi, a posebno oni s manje mogućnosti, trebali bi i dalje imati priliku za prvo iskustvo putovanja Europom u sklopu informalnih ili neformalnih obrazovnih aktivnosti čiji je cilj potaknuti njihov osjećaj pripadnosti Uniji i omogućiti im otkrivanje njezine kulturne i jezične raznolikosti.
- (23) U području sporta Program bi, u okviru mogućnosti za mobilnost i jačanja kapaciteta, uključujući suradnju, trebao promicati zajedničke europske vrijednosti, volontiranje, inovacije i razvoj vještina u sportu i putem sporta. Program bi trebao promicati i dobro upravljanje, sigurnost i integritet u sportu, sportsku diplomaciju, podupirati lokalne sportske organizacije te mladima Europe pružiti priliku za sudjelovanje u prekograničnim sportskim inicijativama, potičući osobni rast, kulturnu razmjenu, solidarnost i društveni angažman.
- (24) Program daje važan doprinos Uniji vještina i europskom prostoru obrazovanja jer postavlja temelje za stjecanje vještina i kompetencija tijekom cijelog života te osigurava istinski zajednički prostor za kvalitetno prekogranično obrazovanje i cjeloživotno učenje. Unija vještina nastoji ubrzati rad na postizanju visokokvalitetnog obrazovanja, osposobljavanja i cjeloživotnog učenja omogućavanjem stjecanja osnovnih i naprednih vještina, pružanjem prilika za redovito usavršavanje i stjecanje novih vještina koje će biti tražene i u budućnosti, olakšavanjem cirkulacije vještina i zapošljavanja u poduzećima u cijelom EU-a te privlačenjem, razvojem i zadržavanjem vrhunskih talenata u Europi. U skladu s Unijom vještina Program bi trebao odražavati i važnost poduzetničkog obrazovanja i financijske pismenosti.
- (25) Važno je poticati i proširivati pristup učenju, poučavanju i istraživanju o EU-u, vrijednostima i građanstvu. Razvijanje europskog osjećaja pripadnosti i angažmana posebno je važno s obzirom na sve s čim se Unija danas suočava. Program bi trebao nastaviti promicati poznavanje pitanja europske integracije, uključujući sve ono što Uniji tek predstoji i mogućnostima koje to otvara, kako bi se o toj temi što više raspravljalo i postigla vrhunska kvaliteta studija europskih integracija.
- (26) Učenje jezika doprinosi međusobnom razumijevanju ljudi i kultura i olakšava mobilnost unutar i izvan Unije jer su jezične kompetencije bitne vještine u životu i radu. Stoga bi Program trebao poboljšati učenje jezika, a prema potrebi i nacionalnih znakovnih jezika. Kako bi se osigurao širok i uključiv pristup Programu, važno je da višejezičnost bude među ključnim načelima njegove provedbe.
- (27) Europa sve teže zadovoljava potražnju za kvalificiranim radnicima u strateškim sektorima i sektorima koji se razvijaju, kao što su čiste i kružne tehnologije, promet, energetika, otpornost vodoopskrbe, zdravstvena zaštita, digitalne tehnologije, zrakoplovno-svemirski sektor i obrana. Kako bi se ta važna potreba ispunila, ključno je obrazovati, privući i zadržati talentirane ljude u tim područjima. U skladu s Unijom vještina Program bi, među ostalim, trebao podupirati studente iz EU-a u studijima u takvim ključnim sektorima i privući vrhunske talente u Europu povećanjem privlačnosti obrazovanja i osposobljavanja te ponudom stipendija, uključujući stipendije Erasmus Mundus. To bi doprinijelo zadovoljavanju potreba za vještinama na tržištu rada, među ostalim u sektorima s ozbiljnim manjkom osoblja.
- (28) Suradnja omogućuje razmjenu prakse i jačanje kapaciteta, što dovodi do boljih ishoda i uspjeha te povećanja učinkovitosti udruživanjem resursa i znanja. Program bi stoga trebao podupirati mjere za jačanje kapaciteta kojima se poboljšava suradnja na različitim razinama među ustanovama i organizacijama koje su aktivne u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta. Time se uzima u obzir temeljna uloga ustanova i organizacija u prenošenju znanja, vještina i kompetencija potrebnih u

svijetu koji se mijenja te im se pomaže da na odgovarajući način ostvare svoj potencijal za inovacije, kreativnost i poduzetništvo, posebno u okviru digitalnog gospodarstva.

- (29) Program bi trebao omogućiti dugoročnu stratešku suradnju na institucionalnoj razini radi izvrsnosti, konkurentnosti i privlačnosti te održive i sustavne preobrazbe organizacija i ustanova za obrazovanje i osposobljavanje, mlade i sport u skladu s prioritetima EU-a, među ostalim tako da posluži kao testna platforma za inovativne instrumente obrazovanja, osposobljavanja i razvoja vještina te potiče suradnju s poduzećima i industrijom. Program bi trebao nastaviti podupirati rad ustanova za obrazovanje i osposobljavanje i država članica na uklanjanju preostalih prepreka za transnacionalnu suradnju i povećanju ponude transnacionalnih združenih studija, što bi doprinijelo uvođenju združene europske diplome⁴⁵.
- (30) Program bi trebao podržavati temeljnu obrazovnu misiju saveza europskih sveučilišta da se omogući bolji sistemski učinak dugoročnim mjerama na razini Unije, posebno radi promicanja izvrsnosti, smanjenja fragmentiranosti i povećanja privlačnosti i uključivosti sustava visokog obrazovanja u EU-u, razvoja inovativnih instrumenata za povećanje kvalitete učenja i poučavanja, razvoja vještina i kompetencija za budućnost (npr. u području umjetne inteligencije, kibernetičke sigurnosti, održivosti, STEM-a), uključujući sektore koji su već utvrđeni u okviru Unije vještina, i to putem relevantnih kurikuluma koji će odgovarati i budućim potrebama, pedagoških inovacija, združenih studija, cjeloživotnog učenja i mikrokvalifikacija kako bi se obrazovali i privukli talentirani ljudi te olakšala transnacionalna suradnja u obrazovanju, među ostalim s poduzećima i industrijom.
- (31) U skladu s relevantnim okvirima i alatima Unije Program bi trebao doprinositi razvoju i cirkulaciji vještina, među ostalim uspostavom Programa potpore za osnovne vještine i poboljšanjem osiguravanja kvalitete, transparentnosti, priznavanja vještina, kompetencija i kvalifikacija, njihove digitalizacije te vrednovanja neformalnog i informalnog učenja, upravljanja vještinama i usmjeravanja. U tom smislu Program bi trebao pružiti potporu i kontaktnim točkama i mrežama na nacionalnoj i europskoj razini koje olakšavaju transeuropske i šire razmjene i razvoj fleksibilnih načina učenja među različitim područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih te u formalnom i neformalnom kontekstu, među ostalim uz pomoć mikrokvalifikacija.
- (32) Korisnicima prilagođene internetske platforme i alati za virtualnu suradnju mogu imati važnu ulogu u provedbi politika u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih u Europi i šire. Da bi se više koristile aktivnosti virtualne suradnje, Program bi trebao podupirati sustavnije i koherentnije korištenje internetskih platformi. Trebao bi i olakšavati i podupirati procese mobilnosti digitalizacijom.
- (33) Program bi trebao biti osmišljen tako da promiče uključivost, raznolikost i jednake mogućnosti proširenjem pristupa mobilnosti, volontiranju i učenju u Uniji i šire, omogućujući svim ljudima da u potpunosti iskoriste to transformativno iskustvo.
- (34) Program bi trebao pružiti mjere za olakšavanje i povećanje pristupa za osobe s manje mogućnosti te uklanjanje prepreka koje im mogu onemogućiti pristup, uključujući financijske prepreke, koje bi služile kao osnova za daljnje smjernice za provedbu. Te

⁴⁵ Rezolucija Vijeća o oznaci združene europske diplome i sljedećim koracima prema mogućoj združenoj europskoj diplomi: povećanje konkurentnosti Europe i privlačnosti europskog visokog obrazovanja (SL C, C/2025/2939, 22.5.2025.).

mjere među ostalim uključuju ciljanu financijsku potporu, pristupačne oblike učenja, potporu za stanovanje, pripremne aktivnosti i podršku za osobe s manje mogućnosti prije, tijekom i nakon njihova sudjelovanja u Programu, pregledne i pristupačne dokumente dostupne na različitim jezicima, aktivnosti podrške za osoblje koje je posebno zaduženo za uključivost i raznolikost u organizacijama te informativne aktivnosti za potencijalne sudionike s manje mogućnosti, uključujući one u ruralnim i udaljenim područjima. Osim toga, Program bi trebao omogućiti da se u postupku dodjele bespovratnih sredstava prednost da kvalitetnim projektima koji se aktivno bave uključivošću i vode računa o sudjelovanju osoba s manje mogućnosti.

- (35) Kako bi Program bio pristupačniji organizacijama koje prvi put sudjeluju i onima s manjim administrativnim kapacitetom te kako bi bio lakše izvediv za korisnike, trebalo bi pojačati mjere za pojednostavnjenje postupaka u svim fazama.
- (1) Ovom Uredbom utvrđuje se indikativna financijska omotnica za Program. Za potrebe ove Uredbe tekuće cijene izračunavaju se primjenom fiksnog deflatora od 2 %.
- (37) S obzirom na raznolikost područja obuhvaćenih Programom trebalo bi zadržati ambiciju da mladi i sport konstruktivno doprinose ciljevima Programa i da aktivnosti u tim područjima dopru do njegovih ciljnih skupina.
- (38) Na Program se primjenjuje Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁶. U njoj se utvrđuju pravila o donošenju i izvršenju općeg proračuna Unije, što uključuje pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, nefinancijskim donacijama, nabavi, neizravnom upravljanju, financijskoj pomoći, financijskim instrumentima, proračunskim jamstvima i zaštiti financijskih interesa Unije.
- (39) U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁷, Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95⁴⁸, Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96⁴⁹ i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939⁵⁰ financijski interesi Unije trebaju biti zaštićeni proporcionalnim mjerama, što uključuje sprečavanje, otkrivanje, ispravljanje i istragu nepravilnosti i prijevара, povrat izgubljenih, nepropisno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanje administrativnih sankcija. Osobito, u skladu s uredbama (EU, Euratom) br. 883/2013 i (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, radi utvrđivanja je li došlo do prijave, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječu na financijske interese Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) može provoditi istrage i kazneni progon zbog prijave i drugih nezakonitih aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta

⁴⁶ Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije. (SL L, 2024/2509, 26.9.2024.).

⁴⁷ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijave (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁴⁸ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

⁴⁹ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenog 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijave i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

⁵⁰ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

i Vijeća⁵¹. U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509 svaka osoba ili subjekt koji primaju sredstva Unije moraju u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu potrebna prava i pristup te se pobrinuti da im sve treće strane koje su uključene u izvršenje sredstava Unije dodijele jednakovrijedna prava.

- (40) Kako bi se pojednostavnili zahtjevi za korisnike, trebalo bi što više primjenjivati pojednostavnjeno financiranje troškova u obliku jednokratnih iznosa, jediničnih troškova i paušalnih stopa. Kad se primjenjuje pojednostavnjeno financiranje troškova za potporu mobilnosti u svrhu učenja u okviru Programa, trebali bi se uzeti u obzir troškovi života i boravka u zemlji domaćinu. Države članice trebalo bi poticati da u skladu s nacionalnim pravom ta bespovratna sredstva izuzmu od oporezivanja i plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje; na isti bi način trebalo postupati i s bespovratnim sredstvima koja pojedincima dodijele javni ili privatni pravni subjekti.
- (41) Primjereno je osigurati pravilno zaključenje programa za razdoblje 2021. – 2027., osobito kad je riječ o nastavku višegodišnjih mehanizama za upravljanje tim programima, kao što je financiranje tehničke i administrativne pomoći. Od 1. siječnja 2028. tehničkom i administrativnom pomoći trebalo bi se po potrebi osigurati upravljanje aktivnostima koje do 31. prosinca 2027. još nisu zaključene u okviru Programa za razdoblje 2021. – 2027.
- (42) U skladu s člankom 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) u Programu bi trebalo uzeti u obzir specifičnu situaciju najudaljenijih regija iz tog članka, uključujući mjere za olakšavanje njihova sudjelovanja u Programu.
- (43) Na temelju članka 85. stavka 1. Odluke Vijeća (EU) 2021/1764⁵² osobe i subjekti iz prekomorskih zemalja i područja prihvatljivi su za financiranje podložno pravilima i ciljevima Programa i mogućim posebnim režimima koji se primjenjuju na državu članicu s kojom su relevantna prekomorska zemlja ili područje povezani.
- (44) Program se provodi u skladu s Uredbom (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [o okviru uspješnosti], kojom se utvrđuju pravila za praćenje rashoda i okvir uspješnosti za proračun, uključujući pravila kojima se osigurava ujednačena primjena načela nenanošenja bitne štete i rodne ravnopravnosti iz članka 33. stavka 2. točaka (d) i (f) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, pravila za praćenje i izvještavanje o uspješnosti Unijinih programa i aktivnosti, pravila za uspostavu Unijina portala za financiranje, pravila za evaluaciju programa te druge horizontalne odredbe koje se primjenjuju na sve programe Unije, na primjer one o informiranju, komunikaciji i vidljivosti.
- (45) Kako bi se optimizirala dodana vrijednost te povećao opseg i učinak ulaganja, trebalo bi težiti sinergijama, posebno između Programa i drugih Unijinih instrumenata financiranja, među ostalim putem mehanizama za olakšavanje. Program bi trebao težiti i sinergijama koje jačaju suradnju između obrazovanja i privatnog sektora.

⁵¹ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

⁵² Odluka Vijeća (EU) 2021/1764 od 5. listopada 2021. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji, uključujući odnose između Europske unije, s jedne strane, te Grenlanda i Kraljevine Danske, s druge strane (Odluka o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland), SL L 355, 7.10.2021., str. 6.).

- (46) Program bi trebao omogućiti potpuno i djelomično pridruživanje trećih zemalja. Program bi trebao podupirati i sudjelovanje trećih zemalja koje mu nisu pridružene ako su te zemlje navedene u programu rada te njihovo sudjelovanje doprinosi postizanju ciljeva Programa i bitno je za provedbu aktivnosti.
- (47) Primjereno i uključivo informiranje javnosti o mogućnostima koje Program podupire trebalo bi osigurati na lokalnoj i nacionalnoj razini te na razini Unije, vodeći računa o glavnim ciljnim skupinama Programa, a prema potrebi i širok raspon drugih ciljnih skupina. Nadalje, Komisija i provedbena tijela trebali bi olakšavati razmjenu dobre prakse i rezultata projekata te prikupljati povratne informacije o Programu.
- (48) Program bi trebao iskoristiti potencijal bivših sudionika programa Erasmus+ i podržati s tim povezane aktivnosti tako da ih potiče na promicanje Programa.
- (49) Trebalo bi poduzeti mjere za pojednostavnjenje upravljanja Programom i postizanje ekonomije razmjera, među ostalim ograničavanjem i smanjenjem broja nacionalnih agencija.
- (50) Uredbe (EU) 2021/817⁵³ i (EU) 2021/888⁵⁴ trebalo bi staviti izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2028.
- (51) Kako bi se osigurao kontinuitet pružanja potpore u relevantnom području politike i omogućila provedba od početka VFO-a za razdoblje 2028. – 2034., ova bi Uredba trebala stupiti na snagu i primjenjivati se od 1. siječnja 2028.

⁵³ Uredba (EU) 2021/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Unije za obrazovanje i osposobljavanje, mlade i sport Erasmus+ te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1288/2013 (SL L 189, 28.5.2021., str. 1.).

⁵⁴ Uredba (EU) 2021/888 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Europske snage solidarnosti i o stavljanju izvan snage uredaba (EU) 2018/1475 i (EU) br. 375/2014, SL L 202, 8.6.2021., str. 32.).

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom uspostavlja se program djelovanja Unije u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta Erasmus+ („Program”) i utvrđuju ciljevi Programa, njegov proračun za razdoblje 2028. – 2034., oblici financiranja sredstvima Unije i pravila za pružanje tog financiranja. Ovom Uredbom uvodi se i inicijativa Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „polaznik obrazovanja odraslih” znači osoba koja je napustila ili završila redovno obrazovanje i osposobljavanje te sudjeluje u formalnom, neformalnom ili informalnom učenju, uključujući mlade koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju;
2. „obrazovanje odraslih” znači svaki oblik formalnog, neformalnog ili informalnog učenja za odrasle, što obuhvaća mogućnosti za razvoj vještina, usavršavanje i prekvalifikaciju radi bolje konkurentnosti, jače socijalne kohezije i aktivnijeg sudjelovanja u društvu;
3. „sport na lokalnoj razini” znači tjelesna aktivnost u slobodno vrijeme koja se redovito prakticira na neprofesionalnoj razini u zdravstvene, obrazovne ili socijalne svrhe;
4. „visoko učilište” znači ustanova koja u skladu s regionalnim, nacionalnim ili međunarodnim pravom ili praksom omogućuje stjecanje stupnjeva obrazovanja odgovarajuće razine kvalitete ili drugih priznatih kvalifikacija tercijarne razine, neovisno o tome kako se takva ustanova naziva, ili usporediva ustanova na tercijarnoj razini koju nacionalna/regionalna tijela na odgovarajućem državnom području ili Europska komisija smatraju prihvatljivom za sudjelovanje u Programu;
5. „student” znači osoba upisana na visoko učilište, uključujući kratki stručni studij, prijediplomski, diplomski, doktorski ili jednakovrijedan studij, ili osoba koja je nedavno diplomirala na takvoj ustanovi;
6. „inicijativa Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a” odnosi se na volonterske aktivnosti u dugoročnim operacijama humanitarne pomoći i razvojne suradnje nakon krize u trećim zemljama koje nisu pridružene programu namijenjene pružanju pomoći na temelju potreba radi sprečavanja i ublažavanja ljudske patnje i očuvanja trajnog ljudskog dostojanstva u krizama, a uključuju aktivnosti s ciljem jačanja

pripravnosti za katastrofe i smanjenja rizika od katastrofa, povezivanja pružanja pomoći, obnove i razvoja te jačanja otpornosti i sposobnosti ranjivih ili katastrofama pogođenih zajednica da se nose s krizama i od njih oporave;

7. „informalno učenje” znači učenje koje proizlazi iz svakodnevnih aktivnosti i iskustava te nije organizirano ni strukturirano u smislu ciljeva, trajanja ili podrške u učenju; iz perspektive osobe koja uči može biti nenamjerno;
8. „združeni studij” znači program koji koordinira i zajednički izvodi više visokih učilišta iz najmanje dvije zemlje nakon kojeg se stječe združeni akademski ili stručni naziv;
9. „cjeloživotno učenje” znači učenje u svim njegovim oblicima, formalno, neformalno ili informalno, koje se odvija tijekom cijelog života i vodi do poboljšanja ili unapređenja znanja, vještina, kompetencija i stavova, među ostalim stjecanjem mikrokvalifikacija ili sudjelovanjem u društvu iz osobne, građanske, kulturne, socijalne perspektive ili perspektive zapošljavanja, što uključuje i pružanje usluga savjetovanja i usmjeravanja; obuhvaća rani i predškolski odgoj i obrazovanje, opće obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, visoko obrazovanje, obrazovanje odraslih, rad s mladima i druga okruženja za učenje izvan formalnog obrazovanja i osposobljavanja te obično promiče međusektorsku suradnju i fleksibilne načine učenja;
10. „mobilnost u svrhu učenja” znači fizičko preseljenje u zemlju koja nije zemlja boravišta radi studiranja, osposobljavanja, poučavanja ili neformalnog ili informalnog učenja;
11. „neformalno učenje” znači učenje koje se odvija izvan formalnog obrazovanja i osposobljavanja, provodi kroz planirane aktivnosti u smislu ciljeva i trajanja učenja i uključuje neki oblik podrške u učenju;
12. „osobe s manje mogućnosti” znači osobe koje iz ekonomskih, socijalnih, kulturnih, geografskih ili zdravstvenih razloga, zbog migrantskog podrijetla, iz razloga kao što su invaliditet ili teškoće u učenju ili drugih razloga, uključujući i one koji mogu predstavljati diskriminaciju prema članku 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, nailaze na prepreke koje im onemogućuju djelotvoran pristup mogućnostima u okviru Programa;
13. „učenik” znači osoba koja je radi učenja upisana u ustanovu koja pruža opće obrazovanje na bilo kojoj razini od ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja do višeg sekundarnog obrazovanja, ili osoba koja se školuje izvan institucionalnog okruženja, za koju nadležna tijela smatraju prihvatljivim da kao učenik sudjeluje u Programu na njihovu državnom području;
14. „osoblje” znači osobe koje se na profesionalnoj ili volonterskoj osnovi bave obrazovanjem, osposobljavanjem ili neformalnim i informalnim učenjem na svim razinama, uključujući sport; obuhvaća nastavnike, učitelje, predavače, ravnatelje škola, osobe koje rade s mladima, sportsko osoblje, osoblje u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, nenastavno osoblje i druge osobe redovito uključene u promicanje učenja;
15. „treća zemlja” znači zemlja koja nije država članica EU-a;
16. „polaznik strukovnog obrazovanja i osposobljavanja” znači osoba upisana u program inicijalnog ili kontinuiranog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na bilo kojoj

razini od sekundarne do postsekundarne ili osoba koja je nedavno stekla svjedodžbu ili kvalifikaciju u okviru takvog programa;

17. „volontiranje” znači neplaćena aktivnost usmjerena na društvena ili humanitarna pitanja s izraženom komponentom učenja;
18. „mladi” u području mladih znači osobe u dobi od 13 do 30 godina;
19. „osoba koja radi s mladima” znači osoba koja je na profesionalnoj ili volonterskoj osnovi uključena u neformalno učenje i koja podržava mlade u njihovu osobnom društveno-obrazovnom i profesionalnom razvoju te razvoju njihovih kompetencija; pojam obuhvaća osobe koje planiraju, usmjeravaju, koordiniraju i provode aktivnosti u području mladih.

Članak 3.

Ciljevi Programa

1. Opći je cilj Programa doprinijeti otpornosti, konkurentnosti i koheziji Europe promicanjem visokokvalitetnog cjeloživotnog učenja, poboljšanjem vještina i kompetencija za život i zapošljavanje, a ujedno promicati vrijednosti Unije, sudjelovanje u demokratskim procesima i društvenom životu, solidarnost, socijalnu uključivost i jednake mogućnosti za sve, u EU-u i šire. Program je bitan instrument za izgradnju Unije vještina, razvoj europskog prostora obrazovanja i podupiranje europske strateške suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja, uključujući sektorske programe.

Program će doprinijeti suradnji u području politike za mlade i daljnjem razvoju europske dimenzije u sportu. Cilj je graditi uključiviju, ujedinjeniju i snažniju Europu jačanjem uloge mladih i veza u zajednici te promicanjem solidarnosti konstruktivnim angažmanom i suradnjom. Sport ima važnu ulogu u promicanju socijalnog uključivanja, zdravlja, obrazovanja i razvoja zajednice. Ulaganjima u mlade, volonterstvo i sport Program će doprinijeti izgradnji jačih, povezanih društava, poticati će na građanski i demokratski angažman i doprinijeti socijalnoj koheziji na svim razinama.

2. Program ima sljedeće specifične ciljeve:
 - (a) podupirati poboljšanje obrazovanja, vještina i kompetencija, posebno s obzirom na njihovu relevantnost za tržište rada te profesionalni razvoj i osobni rast pojedinca, kao i njihov doprinos konkurentnosti, održivosti i koheziji društva;
 - (b) razvijati osjećaj europskog identiteta i aktivnog građanstva, povećati solidarnost i aktivno sudjelovanje u društvu i demokraciji, što donosi pozitivan društveni učinak, veću otpornost i bolju pripravnost za predviđanje, sprečavanje i reagiranje na razne rizike;
 - (c) promicati kvalitetu, uključivost, pravednost, održivost, kreativnost, inovativnost, izvrsnost i prekograničnu suradnju, čime se povećava privlačnost i konkurentnost Europe u svijetu, u svim područjima obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta;
 - (d) uključivati i poticati mlade da stječu i razvijaju profesionalne i osobne kompetencije, aktivno sudjeluju u društvu i demokraciji te ih povezati s europskim projektom;
 - (e) podupirati razvoj politika, među ostalim za cirkulaciju vještina, ubrzavanje reformi i modernizaciju na razini sustava u svim područjima obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta, tako da budu učinkovitije, otpornije i uključivije;
 - (f) mladima pružati lako dostupne mogućnosti za sudjelovanje u aktivnostima solidarnosti i humanitarnim aktivnostima koje potiču pozitivne društvene promjene u Uniji i šire (potonje uvođenjem inicijative Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a), a pritom poboljšavati i formalno vrednovati njihove kompetencije te olakšavati njihov kontinuirani angažman kao aktivnih građana;

- (g) promicati europski model sporta ulaganjem u sport na lokalnoj razini, posebno volonterske aktivnosti, osiguravanjem pristupačnosti, promicanjem sudjelovanja, zaštitom integriteta, podupiranjem dobrog upravljanja i jačanjem društvene i obrazovne uloge sporta te njegove važnosti u zajednici aktivnostima koje doprinose stvaranju pravednog, uključivog i održivog sportskog sustava u Europi.
3. Ciljevi Programa ostvaruju se na temelju sljedećih stupova, koji su uglavnom transnacionalnog ili međunarodnog karaktera:
- (a) Mogućnosti za učenje namijenjene svima;
 - (b) Podrška u jačanju kapaciteta.

POGLAVLJE II.

OPSEG INTERVENCIJE

ODJELJAK 1.

MOGUĆNOSTI ZA UČENJE NAMIJENJENE SVIMA

Članak 4.

Mobilnost u svrhu učenja i mogućnosti za volontiranje

- 1. U području obrazovanja i osposobljavanja Program podupire:
 - (a) mobilnost u svrhu učenja za studente i osoblje u sustavu visokog obrazovanja;
 - (b) mobilnost u svrhu učenja za učenike i osoblje u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja;
 - (c) mobilnost u svrhu učenja za učenike i osoblje u području odgoja i općeg obrazovanja, uključujući osoblje u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju;
 - (d) mobilnost u svrhu učenja za polaznike obrazovanja odraslih i osoblje u području obrazovanja odraslih.
- 1. U području mladih Program podupire:
 - (a) mobilnost u svrhu učenja za mlade, uključujući DiscoverEU, aktivnosti koje podupiru sudjelovanje mladih i mobilnost u svrhu učenja za osobe koje rade s mladima;
 - (b) volontiranje u okviru Europskih snaga solidarnosti, uključujući Volontere za humanitarnu pomoć EU-a.
- 2. U području sporta Program podupire mobilnost u svrhu učenja za sportaše i osobe aktivne u sportu na lokalnoj razini te mobilnost u svrhu učenja za sportsko osoblje.
- 3. Mobilnost u svrhu učenja na temelju ovog članka može biti popraćena:

- (a) potporom poučavanju i učenju o EU-u, uključujući europske integracije, vrijednosti i građanstvo;
- (b) mjerama kao što su jezična podrška, pripremni posjeti, osposobljavanje i virtualna suradnja.

Članak 5.

Mogućnosti za razvoj talenata i izvrsnosti

U području obrazovanja i osposobljavanja Program podupire:

- (a) Erasmus+ stipendije u strateškim obrazovnim područjima, uključujući združene studije;
- (b) stipendije Erasmus Mundus;
- (c) aktivnosti Jean Monnet u području visokog obrazovanja;
- (d) sljedeće ustanove Jean Monnet, koje nastoje ostvariti ciljeve od europskog interesa: Europski sveučilišni institut u Firenci, uključujući njegovu Školu transnacionalnog upravljanja; Europski koledž (kompleks sveučilišta u Bruggeu i Natolinu, uključujući podružnicu u Tirani); Europski institut za javnu upravu u Maastrichtu; Akademija za europsko pravo u Trieru; Europska agencija za posebne potrebe i uključivo obrazovanje u Odenseu i Međunarodni centar za europsko osposobljavanje u Nici.

ODJELJAK 2.

PODRŠKA U JAČANJU KAPACITETA

Članak 6.

Suradnja organizacija i institucija

Program podupire:

- (a) partnerstva za suradnju, uključujući mala partnerstva kako bi se omogućio širi i uključiviji pristup Programu;
- (b) partnerstva za izvrsnost i inovacije, na temelju postignuća saveza europskih sveučilišta, centara strukovne izvrsnosti, europskih akademija za učitelje i nastavnike, europskih školskih saveza, združenih studija, inicijative Mladi Europe zajedno i saveza za suradnju u sportu.

Članak 7.

Podrška razvoju politike

Program podupire:

- (a) eksperimentiranje, pripremu i provedbu Unijinih programa i instrumenata politike koji se odnose na vještine, obrazovanje i osposobljavanje, mlade i sport⁵⁵;
- (b) provedbu Programa, uključujući sinergije i podršku za druge politike i programe Unije, internetske platforme, alate za virtualnu suradnju i instrumente za olakšavanje mobilnosti u svrhu učenja;
- (c) diseminaciju i komunikaciju.

⁵⁵

Konkretno: Europski kvalifikacijski okvir (EQF); Europski referentni okvir za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET); Europski registar agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (EQAR), mreže ENIC (Europska mreža informacijskih centara u europskoj regiji) i NARIC (Nacionalni informacijski centri za akademsko priznavanje u Europskoj uniji), mreža Euroguidance, zajednički okvir i instrumenti za pružanje boljih usluga za vještine i kvalifikacije (Europass), mreža Eurydice, nacionalni koordinatori za obrazovanje odraslih, središnje i nacionalne službe podrške za internetske platforme, Europski prostor visokog obrazovanja (EHEA) i nacionalne referentne točke za praćenje osoba s diplomom, mreža Youth wiki, mreža Eurodesk, Europski forum mladih, Youthpass, nacionalne radne skupine koje provode dijalog EU-a s mladima i nacionalna koordinacijska tijela koja provode Europski tjedan sporta na nacionalnoj razini.

POGLAVLJE III.

UKLJUČIVOST I RAZNOLIKOST

Članak 8.

Mjere potpore za uključivost i raznolikost

1. Pri provedbi ove Uredbe Komisija, države članice i treće zemlje pridružene Programu osiguravaju uključiv pristup u svim aktivnostima.
4. Komisija, države članice i treće zemlje pridružene Programu poduzimaju djelotvorne mjere za promicanje uključivosti, raznolikosti i pravednosti, solidarnosti i jednakih mogućnosti, posebno kako bi se osiguralo da u Programu sudjeluju osobe s manje mogućnosti.
5. Komisija podupire pristup Programu od rane dobi i neovisno o socioekonomskom položaju. U tu svrhu osigurava mjere za olakšavanje sudjelovanja osoba s manje mogućnosti, prema potrebi uključujući mehanizme financijske potpore.
6. Komisija može prilagoditi ili ovlastiti nacionalne agencije iz članka 19. da na temelju objektivnih kriterija prilagode mehanizme financijske potpore kako bi se poboljšao pristup za osobe s manje mogućnosti.
7. Troškovi mjera za olakšavanje ili potporu za sudjelovanje osoba s manje mogućnosti ne opravdavaju odbijanje zahtjeva u okviru Programa.
8. Nacionalne agencije iz članka 19. izrađuju ili ažuriraju, prema potrebi, nacionalne akcijske planove za uključivost i raznolikost, na temelju okvira i posebno vodeći računa o specifičnim preprekama za pristup Programu u nacionalnom kontekstu. Nacionalni planovi za uključivost i raznolikost sastavni su dio planskih dokumenata nacionalnih agencija iz članka 19. stavka 2.
9. Komisija redovito prati provedbu mjera za uključivost i raznolikost, uključujući nacionalne planove za uključivost i raznolikost.

POGLAVLJE IV.

FINANCIJSKE ODREDBE

Članak 9.

Proračun

1. Indikativna financijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje 2028. – 2034. iznosi 40 827 000 000 EUR u tekućim cijenama.
2. Osim iznosa iz stavka 1. ovog članka i radi promicanja međunarodne dimenzije Programa na raspolaganju je dodatni financijski doprinos iz Uredbe (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [Globalna Europa] za potporu aktivnostima koje se provode i kojima se upravlja u skladu s ovom Uredbom. Takav doprinos u skladu je s

jedinstvenim programskim dokumentom sastavljenim na temelju Uredbe (EU) XXX [Globalna Europa].

10. Odobrena sredstva mogu se unijeti u proračun Unije nakon 2034. da se pokriju potrebni troškovi i omogućiti upravljanje aktivnostima koje se ne završe do kraja Programa.
11. Financijska omotnica iz stavaka 1. i 2. ovog članka i iznosi dodatnih sredstava iz članka 10. mogu se koristiti i za tehničku i administrativnu pomoć za provedbu Programa, npr. aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije, za specifične i institucijske sustave i platforme informacijske tehnologije, informativne i komunikacijske aktivnosti, uključujući institucijsku komunikaciju o političkim prioritetima Unije, te svu drugu tehničku i administrativnu pomoć ili troškove osoba koji nastanu za Komisiju u upravljanju Programom.

Članak 10.

Dodatna sredstva

1. Države članice, institucije, tijela i agencije Unije, treće zemlje, međunarodne organizacije, međunarodne financijske institucije ili treće strane mogu dati dodatne financijske ili nefinancijske doprinose Programu. Dodatni financijski doprinosi čine vanjske namjenske prihode u smislu članka 21. stavka 2. točaka (a), (d) ili (e) ili članka 21. stavka 5. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.
12. Sredstva dodijeljena državama članicama u okviru podijeljenog upravljanja mogu se na njihov zahtjev staviti na raspolaganje Programu. Komisija ta sredstva izvršava izravno ili neizravno u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (a) ili (c) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Ona se dodaju iznosu iz članka 9. stavka 1. Ta se sredstva upotrebljavaju u korist dotične države članice. Ako Komisija ne preuzme pravnu obvezu u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja za dodatne iznose koji su tako stavljeni na raspolaganje Programu, odgovarajući iznosi za koje nisu preuzete obveze mogu se na zahtjev dotične države članice prenijeti natrag na jedan ili više odgovarajućih izvornih programa ili njihovih sljednika.

Članak 11.

Alternativno, kombinirano i kumulativno financiranje

1. Program se provodi u sinergiji s drugim programima Unije. Djelovanje za koje je primljen doprinos Unije iz drugog programa može primiti i doprinos iz ovog Programa. Pravila relevantnog programa Unije primjenjuju se na odgovarajući doprinos ili se na sve doprinose može primijeniti jedinstveni skup pravila i može se preuzeti samo jedna pravna obveza. Ako se Unijin doprinos temelji na prihvatljivim troškovima, kumulativna potpora iz proračuna Unije ne smije premašiti ukupne prihvatljive troškove djelovanja i može se izračunati proporcionalno, u skladu s dokumentima o uvjetima za potporu.
13. Postupci dodjele u okviru Programa mogu se provoditi zajednički u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja s državama članicama, institucijama, tijelima i agencijama Unije, trećim zemljama, međunarodnim organizacijama, međunarodnim financijskim institucijama ili trećim stranama („partneri u zajedničkom postupku dodjele”), pod uvjetom da je osigurana zaštita financijskih interesa Unije. Na te se postupke

primjenjuje jedinstven skup pravila i oni dovode do preuzimanja jedne pravne obveze. U tu svrhu partneri u zajedničkom postupku dodjele mogu Programu staviti na raspolaganje sredstva u skladu s člankom 10., ili se provedba postupka dodjele može povjeriti partnerima, ako je to primjenjivo u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. U zajedničkim postupcima dodjele predstavnici partnera u zajedničkom postupku dodjele mogu biti i članovi odbora za evaluaciju iz članka 153. stavka 3. Uredbe (EU, EURATOM) 2024/2509.

Članak 12.

Provedba i oblici financiranja sredstvima Unije

1. Program se provodi u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509, u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja s tijelima iz članka 62. stavka 1. točke (c) te uredbe.
14. Financijska sredstva koja se izvršavaju u okviru neizravnog upravljanja u državi članici dodjeljuju se na temelju:
 - (a) broja stanovnika i troškova života u predmetnoj državi članici;
 - (b) udaljenosti između glavnih gradova država članica;
 - (c) uspješnosti, izračunanoj na temelju najnovijih dostupnih podataka.
15. Te kriterije i formule na kojima se temelje Komisija precizira u programima rada iz članka 15.
16. Financiranje sredstvima Unije može biti u bilo kojem obliku u skladu s Uredbom (EU) 2024/2509, osobito u obliku bespovratnih sredstava, nagrada, nabave i nefinancijskih donacija.
17. Ako se financiranje sredstvima Unije osigurava u obliku bespovratnih sredstava, pruža se kao financiranje koje nije povezano s troškovima ili, prema potrebi, pojednostavnjeno financiranje troškova, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509. Financiranje se može osigurati u obliku naknade za stvarno nastale prihvatljive troškove samo ako se ciljevi djelovanja ne mogu ostvariti na drugi način.
18. Za potrebe članka 153. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/2509 odbor za evaluaciju može se u potpunosti ili djelomično sastojati od neovisnih vanjskih stručnjaka.
19. Smatra se da javni pravni subjekti i ustanove i organizacije u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta koji su u zadnje dvije godine primili više od 50 % svojeg godišnjeg prihoda iz javnih izvora imaju potrebnu financijsku i operativnu sposobnost za provedbu aktivnosti u okviru Programa. Oni ne moraju dostaviti dodatnu dokumentaciju kojom bi dokazali tu sposobnost.

POGLAVLJE V.

SUDJELOVANJE U PROGRAMU

Članak 13.

Treće zemlje pridružene Programu

1. Program može biti otvoren za sudjelovanje sljedećih trećih zemalja koje će se u potpunosti ili djelomično pridružiti, u skladu s ciljevima iz članka 3. i s relevantnim međunarodnim sporazumima ili odlukama donesenima u okviru tih sporazuma koje se primjenjuju na:
 - (a) članice Europskog udruženja slobodne trgovine koje su i članice Europskog gospodarskog prostora, kao i europske mikrodržave;
 - (b) države pristupnice, zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidate;
 - (c) zemlje obuhvaćene europskom politikom susjedstva;
 - (d) ostale treće zemlje.
20. Sporazumima o pridruživanju za sudjelovanje u Programu:
 - (a) osigurava se pravedna ravnoteža doprinosa i koristi treće zemlje koja sudjeluje u Programu;
 - (b) utvrđuju se uvjeti za sudjelovanje u programima, uključujući izračun financijskih doprinosa, koji se sastoje od operativnog doprinosa i naknade za sudjelovanje, za program i njegove administrativne troškove;
 - (c) trećoj zemlji ne dodjeljuju se nikakve ovlasti za donošenje odluka u Programu;
 - (d) jamče se prava Unije da osigura dobro financijsko upravljanje i zaštiti svoje financijske interese;
 - (e) ako je relevantno, osigurava se zaštita interesa Unije u području sigurnosti i javnog poretka.

Za potrebe točke (d) treća zemlja daje potrebna prava i pristup u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509 i Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 i jamstvo da su odluke o izvršenju kojima se uvodi novčana obveza na temelju članka 299. UFEU-a, kao i presude i rješenja Suda Europske unije, izravno izvršive.

Članak 14.

Prihvatljivost

1. Kriteriji prihvatljivosti utvrđuju se za potporu ostvarenju ciljeva iz članka 3. u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509.
21. U postupcima dodjele u okviru izravnog i neizravnog upravljanja sljedeći pravni subjekti mogu biti prihvatljivi za financiranje sredstvima Unije:
 - (a) subjekti osnovani u državi članici;
 - (b) subjekti osnovani u pridruženoj trećoj zemlji;

- (c) međunarodne organizacije;
 - (d) drugi subjekti osnovani u nepridruženim trećim zemljama ako je financiranje takvih subjekata ključno za provedbu djelovanja i doprinosi ciljevima iz članka 3.
22. Uz članak 168. stavke 2. i 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 pridružene treće zemlje iz članka 13. stavka 1. mogu, ako je relevantno, sudjelovati u svim mehanizmima nabave iz članka 168. stavaka 2. i 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 i od njih ostvariti koristi. Pravila za države članice primjenjuju se *mutatis mutandis* na pridružene treće zemlje.
23. Postupci dodjele koji utječu na sigurnost ili javni poredak, osobito kad se to odnosi na stratešku imovinu i interese Unije ili njezinih država članica, ograničavaju se u skladu s člankom 136. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.
24. U programu rada iz članka 110. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 ili u dokumentaciji koja se odnosi na postupak dodjele mogu se detaljnije utvrditi kriteriji prihvatljivosti iz ove Uredbe ili skup dodatnih kriterija prihvatljivosti za specifične aktivnosti.

POGLAVLJE VI.

PROGRAMIRANJE

Članak 15.

Program rada

Program se provodi u skladu s programima rada iz članka 110. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

POGLAVLJE VII.

KOMUNIKACIJA I DISEMINACIJA

Članak 16.

Informiranje, komunikacija i diseminacija

1. U suradnji s Komisijom nacionalne agencije iz članka 19. razrađuju dosljednu komunikacijsku strategiju za djelotvorno informiranje te diseminaciju i korištenje rezultata projektnih aktivnosti koje se podupiru u sklopu ključnih aktivnosti kojima one upravljaju u okviru Programa. Nacionalna tijela iz članka 18. podupiru nacionalne agencije u korištenju rezultata projekata s velikim potencijalom za učinak.
25. Nacionalne agencije iz članka 19. pomažu Komisiji u njezinoj općoj zadaći diseminacije informacija o Programu, uključujući informacije o aktivnostima kojima se upravlja na nacionalnoj razini i na razini Unije, i o njegovim rezultatima. Nacionalne agencije informiraju odgovarajuće ciljne skupine o aktivnostima koje se provode u njihovoj zemlji.
26. Aktivnosti iz stavaka 1. i 2. provode se u skladu s Uredbom (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [o okviru uspješnosti], kojom se utvrđuju pravila za praćenje rashoda i okvir uspješnosti za proračun, uključujući pravila koja se primjenjuju na sve programe Unije o obvezama informiranja, komunikacije i vidljivosti, posebno o obvezama korisnika i partnera u provedbi.

POGLAVLJE VIII.

SUSTAV UPRAVLJANJA I REVIZIJE

Članak 17.

Mehanizmi neizravnog upravljanja na nacionalnoj razini

1. U skladu s člankom 157. stavkom 1. trećim podstavkom Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 za provedbu Programa u okviru neizravnog upravljanja potrebno je imenovati nacionalno tijelo i nacionalnu agenciju, kako je navedeno u člancima 18. i 19.
2. Nacionalno tijelo i nacionalna agencija smatraju se provedbenim tijelima u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (c) Financijske uredbe u mjeri u kojoj su odgovorni za zadaće izvršenja proračuna kako je dogovoreno s Komisijom, pri čemu nacionalno tijelo zadržava glavnu odgovornost prema Komisiji za način na koji sredstva EU-a koristi nacionalna agencija koju imenuje i nadzire u skladu s člankom 18. stavkom 10.

Članak 18.

Nacionalno tijelo

1. Države članice i treće zemlje pridružene Programu preko svojeg stalnog predstavništva ili misije pri Europskoj uniji obavješćuju Komisiju o javnopravnom tijelu koje je određeno kao nacionalno tijelo za potrebe ove Uredbe te o osobi ili osobama koje su zakonski ovlaštene postupati u njegovo ime.
27. Nacionalno tijelo imenuje nacionalnu agenciju za razdoblje trajanja Programa i o tome obavješćuje Komisiju. Nacionalno tijelo ne imenuje ministarstvo kao nacionalnu agenciju, a nacionalna agencija organizacijski je odvojena od nacionalnog tijela.
28. Nacionalno tijelo imenuje neovisno revizorsko tijelo iz članka 21.
29. Nacionalno tijelo Komisiji dostavlja odgovarajuću ex ante procjenu da nacionalna agencija ispunjava minimalne zahtjeve iz članka 157. stavaka od 1. do 5. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 i zahtjeve Unije za utvrđivanje standarda unutarnje kontrole za nacionalne agencije i pravila za upravljanje sredstvima Programa.

Za potrebe prvog podstavka primjenjuje se sljedeće:

- (a) za postupke koje posebno zahtijeva Komisija, uključujući njezine vlastite postupke i postupke navedene u ovoj Uredbi, u skladu s člankom 157. stavkom 7. točkom (b) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 ne provodi se ex ante procjena;
- (b) za postupke koji nisu navedeni u točki (a) nacionalno tijelo provodi ex ante procjenu, koja se temelji na njegovim vlastitim kontrolama i revizijama ili na kontrolama i revizijama koje provodi neovisno revizorsko tijelo;

- (c) ako je nacionalna agencija imenovana za Program ista nacionalna agencija koja je imenovana u skladu s uredbama (EU) 2021/817 i (EU) 2021/888, opseg ex ante procjene ograničava se na zahtjeve koji su novi, osim u opravdanim slučajevima.
30. Ako Komisija na temelju svoje evaluacije ex ante procjene odbije imenovanje nacionalne agencije ili ako nacionalna agencija ne ispunjava minimalne zahtjeve koje odredi Komisija, nacionalno tijelo osigurava poduzimanje potrebnih korektivnih mjera kako bi se osigurala usklađenost, uz odobrenje Komisije, ili kao nacionalnu agenciju imenuje drugo tijelo. U iznimnim slučajevima, ako nacionalna agencija prestane s radom ili prestane postojati, a nacionalno tijelo samo obavlja zadaće izvršenja proračuna u skladu s ovom Uredbom i relevantnim sporazumima koji iz nje proizlaze, izuzima se od ex ante procjene.
31. Nacionalno tijelo sufinancira rad svoje nacionalne agencije u odgovarajućoj mjeri, barem na razini doprinosa iz članka 20. stavka 5. točke (b), kako bi osiguralo da se Programom upravlja u skladu s primjenjivim pravilima Unije.
32. Nacionalno tijelo osigurava da su imenovanja osoba odgovornih za upravljanje nacionalnom agencijom opravdana prirodom aktivnosti, da su u skladu s poštenim i transparentnim pravilima i postupcima te da ne dovode do sukoba interesa. U slučaju ozbiljne sumnje u usklađenost s tim načelima Komisija može odbiti predloženo imenovanje i od nacionalnog tijela zatražiti da se postupak odabira ponovi.
33. Nacionalno tijelo prati i nadzire zadaće izvršenja proračuna povjerene njegovoj nacionalnoj agenciji. Ono pravodobno obavješćuje Komisiju i s njom se savjetuje prije donošenja bilo kakve odluke koja može znatno utjecati na upravljanje Programom i njegovim sredstvima.
34. Nacionalno tijelo svake godine Komisiji dostavlja izvješće o svojim aktivnostima praćenja i nadzora te, prema potrebi, izjavu o poduzetim mjerama na temelju primjedbi koje je Komisija imala na to izvješće.
35. Nacionalno tijelo preuzima i zadržava odgovornost za pravilno upravljanje sredstvima Unije koja Komisija prenosi nacionalnoj agenciji u okviru Programa.
36. U slučaju nepravilnosti, nemara ili prijevare koji se mogu pripisati nacionalnoj agenciji ili ozbiljnih nedostataka, neispunjavanja obveza ili nedovoljne učinkovitosti nacionalne agencije koji dovode do potraživanja Komisije prema nacionalnoj agenciji, nacionalno tijelo obvezno je Komisiji izvršiti plaćanja po njezinim zahtjevima i nadoknaditi štetu.
37. U okolnostima iz stavka 11. nacionalno tijelo može na vlastitu inicijativu ili na zahtjev Komisije opozvati mandat nacionalne agencije. Ako nacionalno tijelo želi opozvati taj mandat iz bilo kojeg drugog opravdanog razloga, o tome obavješćuje Komisiju u razumnom roku prije predviđenog datuma prestanka mandata. U takvim slučajevima nacionalno tijelo i Komisija službeno dogovaraju konkretne i vremenski ograničene prijelazne mjere.
38. U slučaju opoziva kako je navedeno u stavku 12., nacionalno tijelo provodi potrebne kontrole u vezi sa sredstvima Unije koja su povjerena nacionalnoj agenciji čiji je mandat opozvan te osigurava neometan prijenos tih sredstava novoj nacionalnoj agenciji, kao i svih dokumenata i upravljačkih instrumenata potrebnih za upravljanje Programom. Nacionalno tijelo nacionalnoj agenciji čiji je mandat opozvan pruža potrebnu financijsku podršku kako bi i dalje mogla ispunjavati svoje ugovorne obveze prema korisnicima Programa i Komisiji dok se te obveze ne prenesu na novu

nacionalnu agenciju. Ako postoji prijelazno razdoblje između opoziva tog mandata i imenovanja nove nacionalne agencije kako ga je prihvatila Komisija, u tom je razdoblju nacionalno tijelo odgovorno za sve obveze nacionalne agencije utvrđene u ovoj Uredbi i za sve njezine nepodmirene ugovorne obveze prema korisnicima Programa i Komisiji.

39. Ako nacionalna agencija prestane s radom ili prestane postojati, a zbog povlačenja treće zemlje iz Programa nije imenovana nova nacionalna agencija, nacionalno tijelo zadržava primarnu odgovornost za sve obveze nacionalne agencije te za ispunjavanje i zatvaranje svih nepodmirenih ugovornih obveza prema korisnicima Programa i Komisiji.
40. Na zahtjev Komisije nacionalno tijelo određuje koje su ustanove ili organizacije, ili vrste takvih ustanova i organizacija, prihvatljive za sudjelovanje u aktivnostima Programa na njegovu državnom području.
41. Nacionalno tijelo potiče i olakšava sinergije i komplementarnost s drugim Unijinim, nacionalnim ili regionalnim fondovima ili programima.
42. Nacionalno tijelo osigurava poduzimanje svih potrebnih i odgovarajućih mjera za uklanjanje pravnih i administrativnih prepreka za pravilno funkcioniranje Programa, uključujući mjere za usklađivanje statusa sudionika Programa sa statusom drugih državljana u istoj situaciji ili za rješavanje problema s ishođenjem viza ili boravišnih dozvola.

Članak 19.

Nacionalna agencija

1. Nacionalna agencija:
 - (a) tijelo je u smislu članka 62. stavka 1. točke (c), (v) ili (vi) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 na koje se primjenjuje pravo predmetne države članice ili treće zemlje pridružene programu;
 - (b) ima odgovarajući upravljački kapacitet, osoblje i infrastrukturu da bi mogla uspješno ispunjavati svoje zadaće, čime se osigurava učinkovito i djelotvorno upravljanje Programom te dobro financijsko upravljanje sredstvima Unije;
 - (c) ima operativna i pravna sredstva za primjenu administrativnih i ugovornih pravila te pravila financijskog upravljanja koja su utvrđena na razini Unije;
 - (d) ima potrebno stručno znanje za djelotvornu provedbu aktivnosti u svim sektorima Programa za koje prima doprinos Unije;
 - (e) na zahtjev Komisije nudi odgovarajuća financijska jamstva, po mogućnosti ona koja daje javno tijelo, a koja odgovaraju razini financijskih sredstava Unije kojima će upravljati.
43. Nacionalna agencija na odgovarajući način planira svoje zadaće za provedbu relevantnih aktivnosti kako je utvrđeno u programu rada iz članka 15. i relevantnim sporazumima s Komisijom, kao i za aktivnosti informiranja, komunikacije i diseminacije iz članka 16. stavka 2.

44. Nacionalna agencija upravlja svim fazama projektnog ciklusa aktivnosti Programa za koje je odgovorna u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 i relevantnim sporazumima s Komisijom.
45. Nacionalna agencija korisnicima u smislu članka 2. točke 5. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava kako je Komisija odredila za predmetnu aktivnost Programa.
46. Nacionalna agencija ne smije bez prethodnog pismenog odobrenja nacionalnog tijela i Komisije trećoj strani delegirati zadaće povezane s Programom ili izvršenjem proračuna koje su joj dodijeljene. Nacionalna agencija snosi isključivu odgovornost za zadaće koje delegira trećoj strani.
47. Nacionalna agencija svake godine svojem nacionalnom tijelu i Komisiji dostavlja izjavu o upravljanju, izvješće i sve druge potrebne dokumente u skladu s člankom 158. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.
48. Nacionalna agencija pravodobno poduzima mjere na temelju primjedbi koje Komisija iznese nakon svoje analize godišnje izjave o upravljanju i izvješća te neovisnog revizorskog mišljenja o njoj.

Članak 20.

Europska komisija

1. Na temelju zahtjeva o usklađenosti koji se odnose na nacionalne agencije iz članka 18. stavka 4. Komisija preispituje nacionalne sustave upravljanja i kontrole, posebno na temelju ex ante procjene koju joj dostavi nacionalno tijelo, godišnje izjave o upravljanju nacionalne agencije i mišljenja neovisnog revizorskog tijela o toj izjavi te godišnjeg izvješća nacionalnog tijela iz članka 18. stavka 9.
49. Na temelju ex ante procjene iz članka 18. stavka 4. Komisija prihvaća, uvjetno prihvaća ili odbija imenovanje nacionalne agencije. Komisija ne stupa u ugovorni odnos s nacionalnom agencijom dok ne prihvati ex ante procjenu kao zadovoljavajuću ili ne poduzme odgovarajuće mjere nadzora u skladu s člankom 157. stavkom 5. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. U slučaju uvjetnog prihvaćanja Komisija može primijeniti proporcionalne mjere predostrožnosti na svoj ugovorni odnos s nacionalnom agencijom. Ako nacionalna agencija više ne ispunjava minimalne zahtjeve, Komisija može suspendirati svoj ugovorni odnos s njom dok se ne poduzmu korektivne mjere kako bi se osigurala usklađenost, a u suprotnom može od nacionalnog tijela zatražiti da opozove mandat nacionalne agencije i imenuje novu, uz pozitivnu ex ante procjenu.
50. Komisija nacionalnim tijelima i nacionalnim agencijama pruža odgovarajuće informacije i smjernice kako bi se osigurala dosljednost i visoka kvaliteta u provedbi i upravljanju Programom. Posebno definira planiranje, upravljanje projektima i izvješćivanje te osigurava da se provodi jednostavnim postupcima.
51. Komisija nacionalnoj agenciji ne stavlja na raspolaganje sredstva Programa dok ona ne odobri svoje planske dokumente u skladu s člankom 19. stavkom 2.
52. Komisija nacionalnoj agenciji stavlja na raspolaganje sljedeća sredstva Programa:
 - (a) doprinos za bespovratna sredstva za aktivnosti u okviru Programa čije je upravljanje povjereno nacionalnoj agenciji;

- (b) doprinos za potporu zadaćama nacionalne agencije u vezi s upravljanjem Programom;
 - (c) prema potrebi, dodatni doprinos za aktivnosti na temelju članka 7. točaka (a) i (b).
- 53. Komisija nacionalnom tijelu i nacionalnoj agenciji dostavlja ishod svoje analize i primjedbe na godišnje izvješće i izjavu o upravljanju iz članka 18. stavka 9. i članka 19. stavka 6. te na revizorsko mišljenje iz članka 21. stavka 2.
- 54. U slučaju da Komisija ne prihvati godišnju izjavu o upravljanju ili neovisno revizorsko mišljenje o toj izjavi, ili u slučaju da nacionalna agencija ne poduzme zadovoljavajuće mjere na temelju primjedbi Komisije, Komisija može provesti sve mjere predostrožnosti i korektivne mjere koje su potrebne za zaštitu financijskih interesa Unije u skladu s člankom 132. Uredbe (EU, Euratom) br. 2024/2509.
- 55. Komisija potiče i održava aktivan dijalog i suradnju s nacionalnim agencijama i nacionalnim tijelima te između njih, uključujući razmjenu i prenošenje dobre prakse, s ciljem poboljšanja i osiguravanja dosljedne provedbe i upravljanja Programom. Također osigurava odgovarajuće uvjete za djelotvornu razmjenu informacija između institucija Unije, nacionalnih agencija ili drugih tijela i subjekata koji provode Program.
- 56. Komisija osigurava potrebne sustave informacijske tehnologije za podršku u ostvarivanju ciljeva Programa utvrđenih u članku 3., među ostalim za neizravno upravljanje.

Članak 21.

Neovisno revizorsko tijelo

1. Neovisno revizorsko tijelo:
 - (a) ima potrebnu stručnu kompetenciju za provođenje revizije u javnom sektoru;
 - (b) osigurava da se revizije provode u skladu s međunarodno prihvaćenim revizijskim standardima;
 - (c) nije u sukobu interesa s pravnim subjektom čiji je nacionalna agencija dio; konkretno, neovisno revizorsko tijelo u svojim je funkcijama neovisno od pravnog subjekta čiji je nacionalna agencija dio.
2. Neovisno revizorsko tijelo daje revizorsko mišljenje o godišnjoj izjavi o upravljanju iz članka 158. stavka 1. Uredbe (EU, Euratom) br. 2024/2509. To je mišljenje osnova za opće jamstvo u skladu s člankom 127. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.
3. Neovisno revizorsko tijelo daje Komisiji, njezinim predstavnicima i Revizorskom sudu pristup svoj dokumentaciji i izvješćima na kojima se temelji njegovo revizorsko mišljenje o godišnjoj izjavi o upravljanju nacionalne agencije.

Članak 22.

Načela sustava kontrole

1. Komisija je nadležna za nadzorne kontrole aktivnosti Programa kojima upravljaju nacionalne agencije. Ona određuje minimalne uvjete za kontrole koje provode nacionalna agencija i neovisno revizorsko tijelo.
57. Nacionalna agencija nadležna je za primarne kontrole korisnika bespovratnih sredstava za aktivnosti kojima upravlja kako je utvrđeno u programima rada iz članka 15. Te kontrole pružaju razumno jamstvo da se dodijeljena bespovratna sredstva koriste za ono za što su bila namijenjena i u skladu s primjenjivim pravilima Unije.
58. Komisija s nacionalnim tijelima i nacionalnim agencijama osigurava pravilnu koordinaciju kontrola sredstava Programa prenesenih nacionalnim agencijama, i to na temelju načela jedinstvene revizije i analize koja se temelji na rizicima.

POGLAVLJE IX.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EU) 2021/817 i Uredba (EU) 2021/888 stavljaju se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2028.

Članak 24.

Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu predmetnih djelovanja do njihova zaključenja, na temelju uredaba (EU) 2021/817 i (EU) 2021/888, koje se nastavljaju primjenjivati na ta djelovanja do njihova zaključenja.
59. Iz financijske omotnice za Program mogu se pokriti i troškovi tehničke i administrativne pomoći potrebne radi osiguravanja prijelaza između Programa i mjera donesenih na temelju uredaba (EU) 2021/817 i (EU) 2021/888.
60. Države članice na nacionalnoj razini osiguravaju neometan prijelaz između djelovanja koja se provode na temelju uredaba (EU) 2021/817 i (EU) 2021/888 i onih koja treba provesti u okviru ovog Programa.

Članak 25.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2028.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik/Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica

**IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKIM I DIGITALNIM ASPEKTIMA ZAKONODAVNOG
PRIJEDLOGA**

1.	OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE.....	3
1.1.	Naslov prijedloga/inicijative	3
1.2.	Predmetna područja politike	3
1.3.	Ciljevi.....	3
1.3.1.	Opći ciljevi.....	3
1.3.2.	Specifični ciljevi.....	3
1.3.3.	Očekivani rezultati i učinak	3
1.3.4.	Pokazatelji uspješnosti	3
1.4.	Prijedlog/inicijativa odnosi se na:	4
1.5.	Obrazloženje prijedloga/inicijative	4
1.5.1.	Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative.....	4
1.5.2.	Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-a” je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.	4
1.5.3.	Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava	4
1.5.4.	Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima	5
1.5.5.	Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele	5
1.6.	Trajanje prijedloga/inicijative i njegova/njezina financijskog učinka	6
1.7.	Planirani načini izvršenja proračuna	6
2.	MJERE UPRAVLJANJA	8
2.1.	Pravila praćenja i izvješćivanja.....	8
2.2.	Sustavi upravljanja i kontrole.....	8
2.2.1.	Obrazloženje predloženih načina izvršenja proračuna, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i strategije kontrole.....	8
2.2.2.	Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje	8
2.2.3.	Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrola i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju).....	8
2.3.	Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti.....	9
3.	PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE.....	10

3.1.	Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak	10
3.2.	Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva	12
3.2.1.	Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje	12
3.2.1.1.	Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna	12
3.2.1.2.	Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda	17
3.2.2.	Procijenjena ostvarenja financirana odobrenim sredstvima za poslovanje	22
3.2.3.	Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva	24
3.2.3.1.	Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna	24
3.2.3.2.	Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda	24
3.2.3.3.	Ukupna odobrena sredstva	24
3.2.4.	Procijenjene potrebe za ljudskim resursima	25
3.2.4.1.	Financirano iz izglasanog proračuna	25
3.2.4.2.	Financirano iz vanjskih namjenskih prihoda	26
3.2.4.3.	Ukupne potrebe za ljudskim resursima	26
3.2.5.	Pregled procijenjenog učinka na ulaganja povezana s digitalnom tehnologijom	28
3.2.6.	Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom	28
3.2.7.	Doprinos trećih strana	28
3.3.	Procijenjeni učinak na prihode	29
42	DIGITALNI ASPEKTI	29
4.1.	Zahtjevi relevantni za digitalizaciju	30
4.2.	Podaci	30
4.3.	Digitalna rješenja	31
4.4.	Procjena interoperabilnosti	31
4.5.	Mjere za potporu digitalnoj provedbi	32

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa Erasmus+ za razdoblje 2028. – 2034.

1.2. Predmetna područja politike

Obrazovanje i osposobljavanje, mladi i sport

1.3. Ciljevi

1.3.1. Opći ciljevi

Opći je cilj Programa doprinijeti otpornosti, konkurentnosti i koheziji Europe promicanjem visokokvalitetnog cjeloživotnog učenja, poboljšanjem vještina i kompetencija za život i zapošljavanje, a ujedno promicati vrijednosti Unije, sudjelovanje u demokratskim procesima i društvenom životu, solidarnost, socijalnu uključenost i jednake mogućnosti za sve, u EU-u i šire. Program je bitan instrument za izgradnju Unije vještina, razvoj europskog prostora obrazovanja i podupiranje provedbe europske strateške suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja, uz temeljne sektorske programe.

Program će doprinijeti suradnji u području politike za mlade i daljnjem razvoju europske dimenzije u sportu. Cilj je graditi uključeniju, ujedinjeniju i snažniju Europu jačanjem uloge mladih i veza u zajednici te promicanjem solidarnosti konstruktivnim angažmanom i suradnjom. Sport ima važnu ulogu u promicanju socijalnog uključivanja, zdravlja, obrazovanja i razvoja zajednice. Ulaganjima u mlade, volonterstvo i sport Program će doprinijeti izgradnji jačih, povezanih društava, poticati će na građanski i demokratski angažman i doprinijeti socijalnoj koheziji na svim razinama.

1.3.2. Specifični ciljevi

Program ima sljedeće specifične ciljeve:

- (a) podupirati poboljšanje obrazovanja, vještina i kompetencija, posebno s obzirom na njihovu relevantnost za tržište rada te profesionalni razvoj i osobni rast pojedinca, kao i njihov doprinos konkurentnosti, održivosti i koheziji društva;
- (b) razvijati osjećaj europskog identiteta i aktivnog građanstva, povećati solidarnost i aktivno sudjelovanje u društvu i demokraciji, što donosi pozitivan društveni učinak, veću otpornost i bolju pripravnost za predviđanje, sprečavanje i reagiranje na razne rizike;
- (c) promicati kvalitetu, uključenost, pravednost, održivost, kreativnost, inovativnost, izvrsnost i prekograničnu suradnju, čime se povećava privlačnost i konkurentnost Europe u svijetu, u svim područjima obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta;
- (d) uključivati i poticati mlade da stječu i razvijaju profesionalne i osobne kompetencije, aktivno sudjeluju u društvu i demokraciji te ih povezati s europskim projektom;
- (e) podupirati razvoj politika, među ostalim za cirkulaciju vještina, ubrzavanje reformi i modernizaciju na razini sustava u svim područjima obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta, tako da budu učinkovitije, otpornije i uključivije;

- (f) mladima pružati lako dostupne mogućnosti za sudjelovanje u aktivnostima solidarnosti i humanitarnim aktivnostima koje potiču pozitivne društvene promjene u Uniji i šire (potonje uvođenjem inicijative Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a), a pritom poboljšavati i formalno vrednovati njihove kompetencije te olakšavati njihov kontinuirani angažman kao aktivnih građana;
- (g) promicati europski model sporta ulaganjem u sport na lokalnoj razini, posebno volonterske aktivnosti, osiguravanjem pristupačnosti, promicanjem sudjelovanja, zaštitom integriteta, podupiranjem dobrog upravljanja i jačanjem društvene i obrazovne uloge sporta te njegove važnosti u zajednici aktivnostima koje doprinose stvaranju pravednog, uključivog i održivog sportskog sustava u Europi.

1.3.3. *Očekivani rezultati i učinak*

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljne korisnike/skupine.

- Poboljšane vještine i kompetencije sudionika za zapošljavanje i život
- Veća kvaliteta, uključivost, održivost, inovativnost, izvrsnost i prekogranična suradnja organizacija sudionika u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta
- Ubrzanje reformi i modernizacije na razini sustava
- Aktivnije sudjelovanje, veća solidarnost i europski osjećaj pripadnosti među sudionicima

1.3.4. *Pokazatelji uspješnosti*

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća.

Pokazatelji ostvarenja i rezultata za potrebe praćenja napretka i postignuća ovog Programa odgovarat će zajedničkim pokazateljima iz Uredbe (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [o okviru uspješnosti].

1.4. **Prijedlog/inicijativa odnosi se na:**

- ☐ novo djelovanje
- ☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja⁵⁶
- ☒ produljenje postojećeg djelovanja
- ☐ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.5. **Obrazloženje prijedloga/inicijative**

1.5.1. *Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative*

Cilj je Programa svima ponuditi mogućnosti za učenje, posebno u obliku mobilnosti u svrhu učenja, volontiranja i stipendija, što će doprinijeti poboljšanju vještina i ključnih kompetencija za sve, za život i za zapošljavanje, promicanjem društvenog angažmana i građanskog odgoja i obrazovanja, solidarnosti i socijalne uključivosti.

⁵⁶

U smislu članka 58. stavka 2. točke (a) ili (b) Financijske uredbe.

Programom se uvodi i inicijativa Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a. Program će podupirati i jačanje kapaciteta suradnjom među dionicima na organizacijskoj razini i razvojem politika radi visoke kvalitete cjeloživotnog učenja te uključenosti, izvrsnosti i inovativnosti u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta.

Podložno stupanju na snagu njegova temeljnog akta provedba Programa planira se od 1. siječnja 2028. u trajanju od sedam godina.

- 1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-a” je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Za sadržaj i organizaciju svojih politika u predmetnim područjima i dalje su odgovorne države članice, no pitanja koja treba riješiti svima su im zajednička i/ili imaju znatnu transnacionalnu dimenziju pa zahtijevaju rješenja, koordinaciju i potporu na razini EU-a. Mjere EU-a mogu olakšati suradnju, jačanje kapaciteta, uzajamno učenje i prekogranične aktivnosti, što u konačnici doprinosi optimalnom korištenju potencijala predmetnih sektora, uključujući vanjsko djelovanje EU-a.

Cilj je Programa poboljšati transnacionalnu mobilnost i suradnju u jačanju kapaciteta te poduprijeti razvoj politika s europskom dimenzijom. Međutim, zbog transnacionalne prirode, velikog obujma i širokog geografskog opsega aktivnosti koje se podupiru, kao i njihove izražene međunarodne dimenzije, države članice ne mogu same adekvatno ostvariti te ciljeve. Na primjer, prekograničnu mobilnost u svrhu učenja ili volontiranje složenije je organizirati na bilateralnoj osnovi, a pojedinačnim državama članicama teško je postići da budu svima dostupne. Evaluacija programa Erasmus+ u sredini programskog razdoblja pokazala je da, iako su pojedinačne inicijative organizacija za obrazovanje i osposobljavanje, mlade i sport ili država članica djelotvorne na nacionalnoj razini, nemaju potreban domet i opseg da bi imale učinka na razini Europe. Osim toga, kumulativni doseg inicijativa pojedinih zemalja i međusektorskih inicijativa i dalje je ograničen u usporedbi s tekućim programom Erasmus+. Slično tome, evaluacija Europskih snaga solidarnosti potvrđuje da je njihova uloga bitna, a u nekim zemljama mladima i jedina opcija za volontiranje i aktivnosti solidarnosti.

Nadalje, proširenjem opsega Programa na volonterske aktivnosti, uključujući volontiranje kao potporu operacijama humanitarne pomoći, Erasmus+ će objediniti sve mogućnosti koje EU-u nudi mladima u Uniji, uključujući ruralna i udaljena područja, a i u inozemstvu. One su trenutačno dostupne samo u okviru zasebnih programa. Erasmus+ će zato osigurati da svi zainteresirani mladi u cijelom EU-u imaju jednake mogućnosti za sudjelovanje u širem spektru aktivnosti i da im lakše pristupe. Programom se uvodi i inicijativa Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a, što je obveza iz Ugovora.

Ispitanici u otvorenom javnom savjetovanju koje je Komisija provela za novi VFO uvelike uviđaju dodanu vrijednost financiranja sredstvima EU-a u područjima politika obuhvaćenima Programom, a velika većina naglasila je njegovu važnost.

Program će doprinijeti poboljšanju osnovnih vještina i povećanju broja kvalificiranih stručnjaka, među ostalim u strateškim sektorima koji su ključni za konkurentnost EU-a. Pomoći će u obrazovanju, privlačenju i zadržavanju talentiranih ljudi, uključujući i one iz trećih zemalja. Udruživanjem stručnog znanja i resursa, jačanjem

kapaciteta i transnacionalnom suradnjom uz potporu Programa potaknut će se inovativnost, povećati kvaliteta poučavanja i pomoći u rješavanju problema nedostatka vještina i talenata u Europi u ključnim sektorima i područjima, među ostalim u području STEM-a i usporednoj zelenoj i digitalnoj tranziciji, čime će Europa postati privlačnija obrazovna destinacija za talentirane ljude iz cijelog svijeta.

Ova će inicijativa okupiti ljude iz različitih sredina i zemalja te im pružiti potporu u sudjelovanju u volonterskim aktivnostima, što će im omogućiti stjecanje iskustva u inozemstvu, olakšati međukulturno razumijevanje te promicati kolektivni identitet i poštovanje vrijednosti kao što su demokracija, sloboda i ljudska prava. Na primjer, u evaluacijama programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti u sredini programskog razdoblja ističe se da znatno pridonose razvoju osjećaja europskog identiteta i pripadnosti, poznavanju zajedničkih vrijednosti EU-a, a u slučaju programa Erasmus+ i stjecanju znanja za europsku integraciju. Program će omogućiti stvaranje i jačanje trajnih mreža pojedinaca i organizacija, a time i šire prihvaćanje europskog identiteta i vrijednosti EU-a.

Program će poticati razvoj, prijenos i provedbu inovativne i visokokvalitetne prakse u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta te povećati kapacitet organizacija za rad na transnacionalnoj razini. Program će podupirati pojačanu suradnju s privatnim sektorom i inovacijskim ekosustavima poticanjem ulaganja u vještine ključne za konkurentnost, otpornost, pripravnost i socijalnu koheziju EU-a. Poticati će i napredak u provedbi politika i njihov sistemski učinak, posebno tako da posluži kao testna platforma za pristupe koji će potom inspirirati nacionalne/regionalne programe. Poticanjem razmjene ideja među zemljama Program će pomoći državama članicama da napreduju i moderniziraju svoje sustave i politike.

Nadalje, Program će uključivati aktivnosti za proširenje pristupa za manje dionike, podupirati fleksibilne formate te lokalnim organizacijama i onima koje prvi put sudjeluju olakšavati pristup sredstvima Unije i omogućiti stjecanje iskustva u transnacionalnoj suradnji. Veliku pozornost pridavat će uključivosti i raznolikosti te će podupirati razvoj vještina potrebnih za zapošljavanje i život, posebno osoba s manje mogućnosti.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Prijedlog se temelji na dugogodišnjem iskustvu prethodnih programa u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih, sporta i volontiranja.

Evaluacije programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti u sredini programskog razdoblja pokazuju da oba programa imaju veliku europsku dodanu vrijednost za pojedince, organizacije i politike, među ostalim u svojoj međunarodnoj dimenziji, što se ne može postići samo na nacionalnoj razini.

Završnom evaluacijom programa za razdoblje 2014. – 2020. i međuevaluacijom programa za razdoblje 2021. – 2027. utvrđeno je da Erasmus+ ima dobre rezultate prema svim glavnim evaluacijskim kriterijima i da djelotvorno ispunjava svoje ciljeve. Pokazalo se da obje generacije programa ostvaruju veliku europsku dodanu vrijednost te imaju ključnu ulogu u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. Erasmus+ znatno premašuje ono što bi pojedinačne zemlje mogle postići na nacionalnoj ili međunarodnoj razini. Njegove prednosti proizlaze iz mogućnosti koje pruža za osobni, obrazovni i profesionalni razvoj sudionika, za prekograničnu suradnju organizacija i za razvoj politika u području obrazovanja i osposobljavanja,

mladih i sporta, što znatno koristi sudionicima u usporedbi s onima koji ne sudjeluju u programu.

Završnom evaluacijom programa za razdoblje 2018. – 2020. i međuevaluacijom programa Europske snage solidarnosti za razdoblje 2021. – 2027.⁵⁷ utvrđeno je da Europske snage solidarnosti dobro funkcioniraju prema pet evaluacijskih kriterija (relevantnost, učinkovitost, djelotvornost, koherentnost i dodana vrijednost EU-a). Europske snage solidarnosti odgovaraju na ključne potrebe europskog društva, prije svega poticanjem građanskog sudjelovanja i promicanjem uključivosti i raznolikosti. Taj program oživljava lokalne inicijative, pruža širu globalnu perspektivu i tako jača osjećaj zajedništva, a sudjelovanjem u njemu mladi mogu poboljšati svoje osobne, stručne i akademske vještine i povećati svoju društvenu i građansku osvjешtenost.

Međutim, obje evaluacije pokazuju i da su u nekim područjima potrebna strukturna poboljšanja. To uključuje proširenje dosega programa, olakšavanje pristupa, pojednostavljenje upravljanja, poboljšanje praćenja, jačanje sinergija i izbjegavanje preklapanja s drugim programima te povećanje fleksibilnosti radi mogućih promjena. Na primjer, evaluacijom programa Erasmus+ utvrđeno je određeno preklapanje između aktivnosti sudjelovanja mladih u okviru tog programa i projekata solidarnosti koji se financiraju u okviru Europskih snaga solidarnosti jer i jedni i drugi podupiru inicijative koje vode neformalne skupine mladih.

1.5.4. *Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima*

Program je jedan od instrumenata financiranja u okviru višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2028. – 2034. i ima visok stupanj koherentnosti i komplementarnosti s drugim ključnim prioritetima i financijskim programima EU-a.

Program će dopuniti i ojačati mjere koje se financiraju u okviru vanjskog djelovanja Unije kako bi se privukli i zadržali talentirani ljudi iz drugih dijelova svijeta, povećao utjecaj i privlačnost EU-a na svjetskoj razini te doprinijelo spremnosti zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidata, među ostalim promicanjem međuljudskih kontakata i suradnje s trećim zemljama.

Postoji znatna komplementarnost između Programa i njegove transnacionalne suradnje olakšane izravnim i neizravnim upravljanjem te intervencija prilagođenih nacionalnim i regionalnim potrebama koje primaju potporu iz nacionalnih omotnica. Naime, transnacionalni dio u okviru izravnog i neizravnog upravljanja osigurava zajedničko učenje, umrežavanje i objedinjavanje resursa u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta, što pospješuje razvoj kvalitetnih nastavnih metoda, umrežavanje i modernizaciju koji se ne mogu postići samo nacionalnim intervencijama, a prethodno dodijeljena nacionalna sredstva prvenstveno se koriste za opsežne strukturne intervencije za uklanjanje socioekonomskih i teritorijalnih razlika, uključujući ruralna i udaljena područja, kao što su osiguravanje infrastrukture, opreme i usluga za obrazovanje i osposobljavanje, podrška u usavršavanju skupina u nepovoljnom položaju ili promicanje zapošljavanja i poduzetništva osposobljavanjem i pokretanjem reformi.

Postoje jasne poveznice između programa Erasmus+ i Europskog fonda za konkurentnost. Sinergije između njih potrebne su da se premosti jaz između obrazovanja, istraživanja i inovacija te tržišta rada (i u određenoj mjeri neformalnog i

⁵⁷

COM(2025) 144 final, SWD(2025) 75, 1.4.2025.

informalnog učenja), što na koncu doprinosi konkurentnosti. Na primjer, obrazovanje doprinosi razvoju istraživanja i inovacija te omogućuje prijenos znanja i tehnologije iz znanstveno-obrazovnih ustanova u industriju i poslovanje te stoga može poduprijeti i strategije pametne specijalizacije. Širenje i prijenos uspješne prakse iz područja obrazovanja u područje istraživanja ili industriju moglo bi se olakšati pravnim odredbama i provedbenim mehanizmima koji osiguravaju protok znanja među sektorima koji su jasno povezani.

U skladu s Europskom strategijom za Uniju pripravnosti Erasmus+ promiče i pripravnost, otpornost, sudjelovanje u demokratskom životu i građanski angažman pristupom odozdo prema gore, potičući organizacije i institucije da se prijavljuju za financiranje i promiču digitalnu i medijsku pismenost, kritičko mišljenje, angažman i učenje o demokratskom građanstvu. I volontiranje je bitno za promicanje uključive pripravnosti i društvene otpornosti. Program je vrlo usklađen i komplementaran s instrumentom EU-a koji doprinosi zaštiti temeljnih prava i demokracije, medija i kulture.

Iako se ti programi podupiru različitim instrumentima, s različitim načinima rada, intervencijskom logikom, načinima upravljanja i strukturom, njihova interakcija može povećati njihov učinak. Stoga će se, gdje je to moguće, težiti sinergijama koje će donijeti još veću dodanu vrijednost.

1.5.5. *Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele*

Nije primjenjivo.

1.6. Trajanje prijedloga/inicijative i njegova/njezina financijskog učinka

- Ograničeno trajanje
- Na snazi od 1. 1. 2028. do 31. 12. 2034.
- Financijski učinak od 2028. do 2034. za odobrena sredstva za preuzete obveze i od 2028. do 2034. za odobrena sredstva za plaćanje.

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna⁵⁸

- **Izravno upravljanje** Komisije
 - ✓ preko njezinih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
 - ✓ preko izvršnih agencija
- ☐ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama
- **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:
 - ✓ trećim zemljama ili tijelima koja su one imenovale
 - ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
 - ☐ Europskoj investicijskoj banci i Europskom investicijskom fondu
 - ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
 - ✓ tijelima javnog prava
 - ✓ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva
 - ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva
 - ☐ tijelima ili osobama kojima je povjerena provedba posebnih djelovanja u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike u skladu s glavom V. Ugovora o Europskoj uniji i koji su navedeni u relevantnom temeljnom aktu
 - ☐ tijelima osnovanima u državi članici koja su uređena privatnim pravom države članice ili pravom Unije i ispunjavaju uvjete da im se u skladu sa sektorskim pravilima povjeri izvršavanje sredstava Unije ili proračunskih jamstava, ako su ta tijela pod nadzorom tijela javnog prava ili tijela uređenih privatnim pravom koja pružaju javne usluge i ta su im nadzorna tijela dala odgovarajuća financijska jamstva u obliku solidarne odgovornosti ili jednakovrijedna financijska jamstva, koja za svako djelovanje mogu biti ograničena na najviši iznos potpore Unije.

Napomene

Program će se provoditi kombiniranjem izravnog i neizravnog načina upravljanja, što je pristup koji se pokazao uspješnim u prethodnim višegodišnjim financijskim okvirima (VFO) i koji je potvrđen evaluacijom programa Erasmus+ u sredini programskog razdoblja kao ključni čimbenik učinkovitosti Programa.

⁵⁸

Informacije o načinima izvršenja proračuna i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na stranicama BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Pravila praćenja, izvješćivanja i evaluacije za ovaj Program bit će u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Uredbi (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [o okviru uspješnosti].

Komisija objavljuje izvješće o provedbi za budući program Erasmus+ najkasnije četiri godine nakon početka njegove provedbe kako bi ocijenila napredak u postizanju njegovih ciljeva.

Komisija provodi retrospektivnu evaluaciju u skladu s člankom 34. stavkom 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 najkasnije tri godine nakon programskog razdoblja budućeg programa Erasmus+.

Cilj je što više iskoristiti postojeće mehanizme te pojednostavniti, racionalizirati i smanjiti administrativno opterećenje za sudionike (pojedince i organizacije), a ujedno osigurati da je prikupljeno dovoljno informacija za ocjenu rezultata programa i jamčenje odgovornosti. Prema tome, pravila za praćenje i izvješćivanje sustavno će se utvrditi s obzirom na njihovu djelotvornost i troškovnu učinkovitost, na temelju iskustva stečenog u okviru tekućeg programa, bez dovođenja u pitanje potreba za podacima u svrhu evaluacije.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje predloženih načina izvršenja proračuna, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i strategije kontrole*

Predloženi nastavak kombiniranja načina upravljanja programima (izravnog i neizravnog) temelji se na pozitivnom iskustvu u provedbi tekućeg programa Erasmus+, koje je dosljedno pokazivalo pozitivne rezultate tijekom uzastopnih programskih razdoblja. Temelji se na postojećim strukturama u skladu s načelima supsidijarnosti, proporcionalnosti i učinkovitosti. Zadržavanje provjerenih i pouzdanih modaliteta omogućit će fokusiranost na provedbu i rezultate, održati dokazano povećanje učinkovitosti, a ujedno smanjiti administrativno opterećenje. Zadržat će se opće načelo: općenito, pojedinačnim korisnicima neće se davati izravna potpora; potpora će se i dalje usmjeravati preko organizacija sudionica, koje će je raspodijeliti pojedinačnim sudionicima. Uzastopne evaluacije potvrdile su da je neizravno upravljanje putem nacionalnih agencija najdjelotvorniji način upravljanja projektima mobilnosti i suradnje u svrhu jačanja kapaciteta u svim zemljama sudionicama. S druge strane, izravno upravljanje djelotvorno je u transverzalnim aktivnostima na europskoj razini zahvaljujući ekonomiji razmjera i sposobnosti izvršne agencije EACEA-e da upravlja aktivnostima uz pomoć institucijskih instrumenata i postupaka.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje*

Rizici utvrđeni u provedbi tekućih programa uglavnom se dijele na sljedeće kategorije:

- pogreške nastale zbog neupoznatosti korisnika s pravilima. Taj je rizik uvelike ublažen korištenjem pojednostavnjenih troškova (u obliku paušalnih iznosa, fiksnih stopa i ljestvica jediničnih troškova), što je omogućeno Financijskom uredbom,

- pouzdanost kontrolnog lanca i održavanje revizijskog traga. Predloženim programom i dalje će upravljati nacionalne agencije, neovisno revizorsko tijelo provodit će nadzorne kontrole kako je predviđeno u Financijskoj uredbi, a nacionalna tijela provodit će nadzor nad procesom upravljanja i operativnim pitanjima. Kontrolni okvir koji ublažava te rizike vrlo je dobro uspostavljen,
- određeni ciljani sudionici (npr. iz područja mladih ili obrazovanja odraslih) možda nemaju potrebne kapacitete za upravljanje sredstvima Unije te će biti podvrgnuti dodatnom praćenju i provjerama na temelju procjene rizika. Glavne mjere pojednostavnjenja u svrhu ublažavanja rizika i smanjenja stope pogreške uzrokovane složenošću financijskih pravila i dalje će biti opsežno korištenje bespovratnih sredstava u obliku jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i ljestvica jediničnih troškova te pojednostavnjeni oblici aktivnosti, zbog čega će biti jednostavno postupati prema pravilima, a odgovornost će i dalje biti zajamčena.

Svi subjekti s tom zadaćom uvijek su nadležni za prvu razinu kontrola kako bi se osigurala zaštita financijskih interesa Unije, a Komisija je nadležna za nadzor cijelog okvira. Taj postojeći pouzdan sustav kontrole zadržat će se kako bi se nadziralo korištenje sredstava Unije za aktivnosti kojima neizravno upravljaju nacionalne agencije i one kojima se upravlja izravno, u skladu s Financijskom uredbom. Komisija s nacionalnim tijelima i nacionalnim agencijama osigurava pravilnu koordinaciju kontrola sredstava Programa prenesenih nacionalnim agencijama, i to na temelju načela jedinstvene revizije i analize koja se temelji na rizicima. Dok će nacionalne agencije biti nadležne za osnovne kontrole korisnika, njihov sustav unutarnje kontrole i usklađenosti i dalje će pratiti i nadzirati države članice / nacionalna tijela, a reviziju će obavljati neovisno revizorsko tijelo. Kako bi se osigurala koherentnost i pouzdanost nacionalnih kontrola, Komisija će i dalje objavljivati redovito ažurirane smjernice za kontrolu. Sustav kontrole uspostaviti će se tako da osigurava djelotvornost i troškovnu učinkovitost kontrola. Komisijini okviri nadzora i uspješnosti osigurati će temeljito praćenje i davanje povratnih informacija koje će biti temelj za utvrđivanje pristupa politici. Predloženi okvir kontrole programa bit će dopunjen Komisijinim programom nadzornih posjeta, financijskih revizija te posjeta radi praćenja i provedbe, kao i savjetodavnih aktivnosti kao što su konferencije, pripremni sastanci, sastanci nacionalnih agencija, tečajevi osposobljavanja i internetski seminari.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrola i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Kad je riječ o troškovnoj učinkovitosti, Komisija provodi godišnju procjenu troškova resursa i ulaganja potrebnih za provedbu kontrola te je, koliko je to moguće, procijenila njihove koristi u smislu broja pogrešaka i nepravilnosti koje su zahvaljujući tim kontrolama spriječene, otkrivene i ispravljene, ali i u smislu nemjerljivih pogrešaka. Taj pristup naglašava ključne financijske i operativne provjere lanca kontrole.

Strategija kontrole temelji se na jedinstvenom integriranom okviru kontrole kako bi se pružilo razumno jamstvo tijekom cijelog projektnog ciklusa. Pristup odabran za procjenu troškovne učinkovitosti kontrola temelji se na logici sastavnih elemenata jamstva kao dijela opće strategije nadzora. Komisija prilagođava učestalost i intenzitet kontrola s obzirom na različite profile rizika njezinih sadašnjih i budućih

transakcija i troškovnu učinkovitost postojećih i alternativnih kontrola, posebno kako je za nacionalne agencije opisano u smjernicama za provedbu programa. Izvršne agencije i svi subjekti s tom zadaćom uvijek su nadležni za prvu razinu kontrola kako bi se zaštitili financijski interesi Unije, a Komisija je nadležna za nadzorne kontrole.

Primjenom metodologije iz Godišnjeg izvješća o radu za 2024. Komisija procjenjuje da ukupni trošak kontrole, ovisno o mjeri, iznosi 8,21 % proračuna kojim se upravlja (bez proračuna Izvršne agencije). S obzirom na vjerojatnost rizika od pogreške ako se takve kontrole ne provode i s obzirom na zahtjev da stopa pogreške bude niža od 2 %, ti su troškovi proporcionalni i troškovno učinkoviti. Na temelju iskustva u okviru tekućeg programa Erasmus+ i programa koji su mu prethodili, a čija je stopa pogreške otprilike 1 % na višegodišnjoj osnovi, očekivani rizik od pogreške niži je od 2 %.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Kontrole radi sprečavanja i otkrivanja prijevара usko su povezane s onima čija je svrha osigurati zakonitost i pravilnost transakcija (nenamjerne pogreške). Svake godine Komisija analizira sva izvješća nacionalnih agencija o mogućim prijevarama ili nepravilnostima. Ti se slučajevi uglavnom rješavaju na nacionalnoj razini, na kojoj nacionalne agencije imaju izravan pristup sredstvima pravne zaštite i mogućnost upućivanja slučajeva prijevара. Komisija sve više olakšava kontakte s Europskim uredom za borbu protiv prijevара (OLAF) i Uredom europskog javnog tužitelja (EPPO) u prekograničnim slučajevima.

Službe Komisije doprinose istragama OLAF-a i EPPO-a koje su u tijeku i organiziraju daljnje postupanje nakon dovršenih istraga OLAF-a. Financijska šteta za proračun Unije koja je posljedica prijevара utvrđenih u završnim izvješćima OLAF-a o slučajevima koji se odnose na programe sa sličnim pravilima financiranja i dionicima relativno je mala. Slučajevi se upućuju OLAF-u i Uredu za istražne radnje i stegovne postupke (IDOC), prema potrebi, ali znatan se broj slučajeva tijekom godine rješava izravno s nacionalnim agencijama i nacionalnim tijelima, koji imaju izravan pristup relevantnim pravosudnim tijelima i tijelima za borbu protiv prijevара.

Od 2014. službe Komisije koje provode aktivnost razvile su i provode vlastitu strategiju za borbu protiv prijevара, razrađenu na temelju OLAF-ove metodologije. Ona se redovito ažurira i prema potrebi dopunjuje (zadnji put 2024.) postupovnim aktima niže razine koji obuhvaćaju način upućivanja i daljnjeg postupanja u predmetima, npr. za isključenja i otkrivanja u Komisijinu sustavu ranog otkrivanja i isključenja (EDES).

S obzirom na to da su razmjeri prijevара u okviru programa i dalje mali te se uglavnom svode na slučajeve višestrukih prijava projekata ili na to da voditelji projekata ne ispunjavaju svoje obveze, uspostavljene mjere smatraju se prikladnima i proporcionalnima.

S obzirom na potencijalnu razinu učinka prijevара na predloženi program, a posebno financijsku štetu koju je utvrdio OLAF, preostali rizik od prijevара ne opravdava dodatne mjere povrh onih iz strategije za borbu protiv prijevара i korporativnih inicijativa kao što je ARACHNE+ u okviru preinake Financijske uredbe iz 2024. Službe Komisije blisko surađuju s OLAF-om i EPPO-om te pomno prate predmete koji su u tijeku. Stoga se mogu donijeti pozitivni zaključci o jamstvu u vezi s rizikom od prijevара povezanih s predloženim programom.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkin ja i potencijalni h kandidata	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
2	06 01 01 Rashodi za potporu programu Erasmus+	Nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE
2	06 02 01 Obrazovanje i osposobljavanje	Dif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE
2	06 02 02 Mladi i sport	Dif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.

- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

3.2.1.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna

U milijunima EUR (na tri decimale)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira			Broj	2						
GU EAC			Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO VFO 2028. – 2034.
			2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.	
Odobrena sredstva za poslovanje										
Proračunska linija 06 02 01 Obrazovanje i osposobljavanje	Obveze	(1a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
	Plaćanja	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Proračunska linija 06 02 02 Mladi i sport	Obveze	(1b)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
	Plaćanja	(2b)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe										
Proračunska linija 06 01 01 Rashodi za potporu programu Erasmus+		(3)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
UKUPNA odobrena sredstva za GU EAC	Obveze	=1a+1b+3	5,261	5,440	5,625	5,819	6,019	6,224	6,439	40,827
	Plaćanja	=2a+2b+3	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm

			Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO VFO 2028. – 2034.
			2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.	
UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
	Plaćanja	(5)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 2. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6	5,261	5,440	5,625	5,819	6,019	6,224	6,439	40,827
	Plaćanja	=5+6	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	4	„Administrativni rashodi” ⁵⁹
---	----------	---

Glavna uprava: EAC		Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	UKUPNO VFO 2028. – 2034.
• Ljudski resursi		76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	533,323
• Ostali administrativni rashodi		0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	5,201
UKUPNO GU EAC		76,932	76,932	76,932	76,932	76,932	76,932	76,932	538,526

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 4. višegodišnjeg financijskog okvira	(Ukupne obveze = ukupna plaćanja)	76,932	76,932	76,932	76,932	76,932	76,932	76,932	538,526

⁵⁹

Potrebna odobrena sredstva trebaju se odrediti na temelju podataka o godišnjim prosječnim troškovima dostupnih na odgovarajućoj stranici BUDGpedije.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

U milijunima EUR (na tri decimale)

		Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	UKUPNO VFO 2028. – 2034.
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. – 4.	Obveze	0	0	0	0	0	0	0	0
višegodišnjeg financijskog okvira	Plaćanja	0	0	0	0	0	0	0	0

			Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	UKUPNO VFO 2028. – 2034.
UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Plaćanja	(5)	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)	0	0	0	0	0	0	0	0

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA <....> višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6	0	0	0	0	0	0	0	0
	Plaćanja	=5+6	0	0	0	0	0	0	0	0

			Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO VFO 2028. – 2034.
			2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.	
UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Plaćanja	(5)	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA <....> višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6	0	0	0	0	0	0	0	0
	Plaćanja	=5+6	0	0	0	0	0	0	0	0

			Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO VFO 2028. – 2034.
			2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.	
• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje (svi naslovi za poslovanje)	Obveze	(4)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Plaćanja	(5)	0	0	0	0	0	0	0	0
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe (svi naslovi za poslovanje)		–(6)	0	0	0	0	0	0	0	0

UKUPNA odobrena sredstva iz naslova 1. – 3. višegodišnjeg financijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	=4+6	0	0	0	0	0	0	0	0
	Plaćanja	=5+6	0	0	0	0	0	0	0	0

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	4	„Administrativni rashodi” ⁶⁰
---	----------	---

U milijunima EUR (na tri decimale)

GU EAC		Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	UKUPNO VFO 2028. – 2034.
• Ljudski resursi		76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	533,323
• Ostali administrativni rashodi		0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	5,201
UKUPNO GU EAC	Odobrena sredstva	76,932	76,932	76,932	76,932	76,932	76,932	76,932	538,526

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 4. višegodišnjeg financijskog okvira	(Ukupne obveze = ukupna plaćanja)	76,932	76,932	76,932	76,932	76,932	76,932	76,932	538,526
---	-----------------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------

U milijunima EUR (na tri decimale)

⁶⁰

Potrebna odobrena sredstva trebaju se odrediti na temelju podataka o godišnjim prosječnim troškovima dostupnih na odgovarajućoj stranici BUDGpedije.

		Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	UKUPNO VFO 2028. – 2034.
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. – 4.	Obveze	0	0	0	0	0	0	0	0
višegodišnjeg financijskog okvira	Plaćanja	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.2. Procijenjena ostvarenja financirana odobrenim sredstvima za poslovanje (ne ispunjava se za decentralizirane agencije)

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (na tri decimale)

Pokazatelji ostvarenja i rezultata za potrebe praćenja napretka i postignuća ovog Programa odgovarat će zajedničkim pokazateljima iz Uredbe xxx [Uredba o okviru uspješnosti].

Navesti ciljeve i ostvarenja ↓			Godina 2028.		Godina 2029.		Godina 2030.		Godina 2031.		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti odjeljak 1.6.)						UKUPNO	
	OSTVARENJA																	
	Vrsta 61	Prosječni trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak
SPECIFIČNI CILJ br. 1 ⁶² ...																		
– Ostvarenje																		
– Ostvarenje																		
– Ostvarenje																		
Međuzbroj za specifični cilj br. 1																		
SPECIFIČNI CILJ br. 2...																		
– Ostvarenje																		
Međuzbroj za specifični cilj br. 2																		
UKUPNO																		

⁶¹ Ostvarenja se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

⁶² Kako je opisan u odjeljku 1.3.2. „Specifični ciljevi”.

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.

- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

3.2.3.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna

IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA	Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO 2028. – 2034.
	2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.	
NASLOV 4.								
Ljudski resursi	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	533,323
Ostali administrativni rashodi	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	5,201
Međuzbroj za NASLOV 4.	76,932	76,932	76,932	76,932	76,932	76,932	76,932	538,526
Izvan NASLOVA 4.								
Ljudski resursi	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Ostali administrativni rashodi*	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Međuzbroj izvan NASLOVA 4.								
UKUPNO								

*Odobrena sredstva za ostale administrativne rashode (prijašnja linija BA) odredit će se kad se objavi financijska omotnica.

3.2.4. Procijenjene potrebe za ljudskim resursima

☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.

- Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

3.2.4.1. Financirano iz izglasanog proračuna

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena (EPRV)⁶³

IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA	Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
20 01 02 01 (Sjedište i predstavništva Komisije)	368 ⁶⁴	368	368	368	368	368	368
20 01 02 03 (Delegacije EU-a)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (Neizravno istraživanje)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (Izravno istraživanje)	0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti)	0	0	0	0	0	0	0
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)							
20 02 01 (UO, UNS iz „globalne omotnice”)	69	69	69	69	69	69	69
20 02 03 (UO, LO, UNS i MSD u delegacijama EU-a)	0	0	0	0	0	0	0
Linija za administrativnu potporu [XX.01.YY.YY] [2] – u sjedištu	0	0	0	0	0	0	0
– u delegacijama EU-a	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (UO, UNS – neizravno istraživanje)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (UO, UNS – izravno istraživanje)	0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – naslov 4.	0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske linije (administrativna linija za podršku Programa) – izvan naslova 4.	20	20	20	20	20	20	20
UKUPNO	457	457	457	457	457	457	457

Osoblje potrebno za provedbu prijedloga (EPRV):

⁶³ Ispod tablice navedite koliko je EPRV-a od navedenog broja već raspoređeno za upravljanje djelovanjem i/ili se može preraspodijeliti unutar vaše glavne uprave i koje su vaše neto potrebe.

⁶⁴ Od čega 24 EPRV-a za GU EMPL (isto vrijedi i za ostale godine).

	Sadašnje osoblje službi Komisije	Dodatno osoblje*		
		Financira se u okviru naslova 4. ili istraživanja	Financira se iz linije BA	Financira se iz naknada
Radna mjesta prema planu radnih mjesta	295 ⁶⁵	73	Nije primjenjivo.	p.m.
Vanjsko osoblje (UO, UNS, UsO)	63	6	20	p.m.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	
Vanjsko osoblje	

⁶⁵ Od čega 24 EPRV-a za GU EMPL.

3.2.5. Pregled procijenjenog učinka na ulaganja povezana s digitalnom tehnologijom

UKUPNA odobrena sredstva za IT i digitalnu tehnologiju	Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	UKUPNO VFO 2028. – 2034.
NASLOV 4.								
Rashodi za IT (institucijski)	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	26,232
Međuzbroj za NASLOV 4.	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	26,232
Izvan NASLOVA 4.								
Rashodi za IT za operativne programe u okviru određene politike	57,000	57,000	57,000	57,000	57,000	57,000	57,000	399,000
Međuzbroj izvan NASLOVA 4.	57,000	57,000	57,000	57,000	57,000	57,000	57,000	399,000
UKUPNO	60,747	60,60,747	60 60,747	60 60,747	60 60,747	60 60,747	60 60,747	425,232

3.2.6. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

Inicijativa je u skladu s prijedlogom za VFO za razdoblje 2028. – 2034.

Prijedlog/inicijativa:

- ☐ može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO)

Objasniti o kakvom je reprogramiranju riječ te navesti predmetne proračunske linije i odgovarajuće iznose. U slučaju većeg reprogramiranja priložiti tablicu u Excel formatu.

- ☐ zahtijeva primjenu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije, odgovarajuće iznose te instrumente čija se upotreba predlaže.

- ☐ zahtijeva reviziju VFO-a

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove, proračunske linije i odgovarajuće iznose.

3.2.7. Doprinos trećih strana

Prijedlog/inicijativa:

- ne predviđa sudjelovanje trećih strana u financiranju
- ☐ predviđa sudjelovanje trećih strana u financiranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (na tri decimale)

	Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	Ukupno
Tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
- ☐ na vlastita sredstva

- ☐ na ostale prihode
- ☐ navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda

U milijunima EUR (na tri decimale)

Proračunska linija prihoda:	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ⁶⁶						
		Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.
Članak								

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

[...]

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

[...]

⁶⁶

Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer), moraju se navesti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % za troškove prikupljanja.

4. DIGITALNI ASPEKTI

4.1. Zahtjevi relevantni za digitalizaciju

Upućivanje na zahtjev	Opis zahtjeva	Dionici na koje zahtjev utječe ili na koje se odnosi	Opći procesi	Kategorije
Članak 20. stavak 9.	Komisija osigurava potrebne sustave informacijske tehnologije za podršku u ostvarivanju ciljeva Programa utvrđenih u članku 3., među ostalim za neizravno upravljanje.	Europska komisija, nacionalna tijela, nacionalne agencije; korisnici; sudionici	Potpora programu; Neizravno upravljanje bespovratnim sredstvima	Digitalna rješenja
Uvodna izjava 33.	Korisnicima prilagođene internetske platforme i alati za virtualnu suradnju mogu imati važnu ulogu u provedbi politika u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih u Europi i šire. Da bi se više koristile aktivnosti virtualne suradnje, Program bi trebao podupirati sustavnije i koherentnije korištenje internetskih platformi. Trebao bi i olakšavati i podupirati procese mobilnosti digitalizacijom.	Europska komisija, nacionalna tijela, nacionalne agencije; korisnici; sudionici	Potpora programu	Digitalna rješenja
Članak 7., bilješka 45.	Program podupire [...] provedbu Programa, uključujući sinergije i potporu drugim politikama i programima Unije, internetskim platformama, alatima za virtualnu suradnju i instrumentima za olakšavanje mobilnosti u	Europska komisija, nacionalna tijela, nacionalni centri za Europass, nacionalne koordinacijske točke za	Potpora programu	Digitalna rješenja i podaci

	svrhu učenja (uključujući potporu zajedničkom okviru i alatima za pružanje boljih usluga za vještine i kvalifikacije (Europass)).	Europski kvalifikacijski okvir; Euroguidance; sudionici; pojedinci		
--	---	--	--	--

4.2. Podaci

Opći opis podataka obuhvaćenih područjem primjene i svih s tim povezanih normi/specifikacija

Vrsta podataka	Upućivanja na zahtjev	Norma i/ili specifikacija (ako je primjenjivo)
Zemlje, organizacije, proračun, sudionici i prioriteti po projektu (ako je primjenjivo, razvrstani po ključnoj aktivnosti)	Članak 20. stavak 9.	Alati Komisije za praćenje i izvješćivanje, uključujući eGrants za centralizirano upravljanje
Zemlje, organizacije, proračun, sudionici i prioriteti po projektu (ako je primjenjivo, razvrstani po ključnoj aktivnosti)	Članak 20. stavak 9.	Alati Komisije za praćenje i izvješćivanje, uključujući eGrants za centralizirano upravljanje
Zemlje, organizacije, proračun, sudionici i prioriteti po projektu (ako je primjenjivo, razvrstani po ključnoj aktivnosti)	Uredba o okviru uspješnosti Poglavlje XX.: članak XX.	
Zemlje, organizacije, proračun, sudionici i prioriteti po projektu (ako je primjenjivo, razvrstani po ključnoj aktivnosti)	Uredba o okviru uspješnosti: Poglavlje XX.: članak XX.	

ključnoj aktivnosti)		
Registrirani korisnički profili u Europassu povezani s karijerama i vještinama (uključujući samoprocjene vještina, knjižnice, lisnice, digitalne vjerodajnice za učenje...), mogućnosti za učenje, akreditacije obrazovnih ustanova	Članak 7., bilješka 35.	Europski model učenja Profil kandidata u Europassu

Usklađenost s Europskom strategijom za podatke

Objasniti kako su zahtjevi usklađeni s Europskom strategijom za podatke

Kvalitetu podataka treba utvrditi preko posebnog preglednika kvalitete podataka kako bi se osigurala jedna verzija istine.

Za Europass: svi podaci objavljeni u Registru skupova podataka o kvalifikacijama (QDR) objavljuju se na Portalu otvorenih podataka: europski model učenja, mogućnosti za učenje, akreditirane organizacije i kvalifikacije.

Usklađenost s načelom „samo jednom”

Objasniti kako je uzeto u obzir načelo „samo jednom” i razmotren potencijal ponovnog korištenja postojećih podataka

Preglednici omogućuju sljedivost i iskoristivost podataka dostupnih iz provedbe programa. Podaci se dobivaju iz instrumenata/dokumenata koji se odnose na životni ciklus projekta (npr. prijavni obrasci, završna izvješća, ankete sudionika).

Objasniti kako će novi podaci biti vidljivi, dostupni, interoperabilni i ponovno iskoristivi te kako će biti u skladu sa standardima visoke kvalitete

Osigurati će se sljedivost i iskoristivost podataka dostupnih iz provedbe programa. Dokumenti o životnom ciklusu projekta služiti će za bilježenje podataka, koji će među ostalim biti dostupni u vizualizacijama na portalu jedinstvenog pristupnika koji će se uspostaviti u skladu s Uredbom o

okviru uspješnosti.

Podaci Europassa o mogućnostima za učenje, kvalifikacijama i akreditaciji bit će dostupni kao otvoreni podaci na Portalu otvorenih podataka Europske unije.

Tokovi podataka

Vrsta podataka	Upućivanja na zahtjeve	Subjekt koji dostavlja podatke	Subjekt koji prima podatke	Povod za razmjenu podataka	Učestalost (ako je primjenjivo)
Zemlje, organizacije, proračun, sudionici i prioriteti po projektu, rezultati projekta (ako je primjenjivo, razvrstani po ključnoj aktivnosti)	Članak 13. i uvodna izjava 56. Članci XX. i XX. Uredbe o okviru uspješnosti	Korisnici, desk Programa	Šira javnost Komisija Europski parlament Vijeće Europske unije	Članci XX. i XX. Uredbe o okviru uspješnosti (praćenje) i članak XX. (izvješće o provedbi i retrospektivne evaluacije). Praćenje rashoda, izvješćivanje o uspješnosti programa i praćenje provedbe i rezultata	Članak XX. (praćenje) i članak XX. (izvješće o provedbi i retrospektivne evaluacije) Uredbe o okviru uspješnosti. Godišnje izvješćivanje
Registrirani korisnički profili u Europassu (IT modul ePortfolioja)	Članak 7., bilješka 35.	Pojedinci	Pojedinci	Registracija korisnika u Europassu (ePortfolio)	Prema potrebama korisnika
Mogućnosti za učenje, akreditacije obrazovnih ustanova (IT modul Registra skupova podataka o kvalifikacijama)	Članak 7., bilješka 35.	Nacionalna tijela	Nacionalna tijela, pružatelji obrazovanja i osposobljavanja , pojedinci	Prijedlozi na sastancima Savjetodavne skupine za Europass potaknuti ažuriranjem nacionalnih tijela	Na <i>ad hoc</i> osnovi (najmanje jednom godišnje)

4.3. Digitalna rješenja

Digitalno rješenje	Upućivanja na zahtjeve	Najvažnije obvezne funkcionalnosti	Odgovorno tijelo	Kako se postiže pristupačnost?	Kako je uzet u obzir potencijal da se rješenje ponovno iskoristi drugdje?	Upotreba tehnologija umjetne inteligencije (ako je primjenjivo)
Digitalno rješenje br. 1 – Platforma za neizravno upravljanje bespovratnim sredstvima	Članak 20. stavak 9.	Neizravno upravljanje bespovratnim sredstvima	Europska komisija	U skladu sa zajedničkim načelima pristupačnosti.	//	Platforma prema potrebi koristi umjetnu inteligenciju u skladu s načelom opreznosti.
Digitalno rješenje br. 2 – Platforme za potporu programu	Članak 20. stavak 9. i uvodna izjava 33.	Potpora programu NB: Takve platforme bit će identificirane ili potvrđene tijekom provedbe Programa.	Europska komisija	U skladu sa zajedničkim načelima pristupačnosti.	//	Platforma prema potrebi koristi umjetnu inteligenciju u skladu s načelom opreznosti.
Digitalno rješenje br. 3 – Programska analitika – Platforma za podatke i umjetnu	Članak 20. stavak 9. i uvodna izjava 33.	Potpora programu	Europska komisija	U skladu sa zajedničkim načelima pristupačnosti.	//	Platforma prema potrebi koristi umjetnu inteligenciju u skladu s načelom opreznosti.

inteligenciju						
Digitalno rješenje br. 4 – Europass	Članak 7., bilješka 35.	Potpore programima mobilnosti radne snage: korisnički profili, uključujući procjenu vještina i upravljanje karijerom, mogućnosti za učenje, akreditaciju ustanova	Europska komisija	U skladu sa zajedničkim načelima pristupačnosti.	Europass (ePortfolio) je platforma za interoperabilnost za europski format životopisa	Platforma prema potrebi koristi umjetnu inteligenciju u skladu s načelom opreznosti.

Digitalno rješenje br. 1 – Platforma za neizravno upravljanje bespovratnim sredstvima

Digitalna i/ili sektorska politika (ako je primjenjivo)	Objašnjenje usklađenosti
<i>Akt o umjetnoj inteligenciji</i>	Kad se koristi umjetna inteligencija, Europska komisija osigurat će usklađenost s Aktom o umjetnoj inteligenciji.
<i>Okvir EU-a za kibernetičku sigurnost</i>	Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 2016/679, Europska komisija osigurava zaštitu, cjelovitost, autentičnost i povjerljivost podataka koji su prikupljeni i pohranjeni za potrebe ove Uredbe.
<i>eIDAS</i>	Prema potrebi, autentifikacija će se temeljiti na sustavu EU Login, čime se provodi Uredba eIDAS.
<i>Jedinstveni digitalni pristupnik i Informacijski sustav unutarnjeg tržišta (IMI)</i>	Nije primjenjivo

Digitalno rješenje br. 2 – Platforme za potporu programu

Digitalna i/ili sektorska politika (ako je primjenjivo)	Objašnjenje usklađenosti
<i>Akt o umjetnoj inteligenciji</i>	Kad se koristi umjetna inteligencija, Europska komisija osigurat će usklađenost s Aktom o umjetnoj inteligenciji.
<i>Okvir EU-a za kibernetičku sigurnost</i>	Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 2016/679, Europska komisija osigurava zaštitu, cjelovitost, autentičnost i povjerljivost podataka koji su prikupljeni i pohranjeni za potrebe ove Uredbe.
<i>eIDAS</i>	Prema potrebi, autentifikacija će se temeljiti na sustavu EU Login, čime se provodi

	Uredba eIDAS.
<i>Jedinstveni digitalni pristupnik i Informacijski sustav unutarnjeg tržišta (IMI)</i>	Nije primjenjivo

Digitalno rješenje br. 3 – Programska analitika – Platforma za podatke i umjetnu inteligenciju

Digitalna i/ili sektorska politika (ako je primjenjivo)	Objašnjenje usklađenosti
<i>Akt o umjetnoj inteligenciji</i>	Kad se koristi umjetna inteligencija, Europska komisija osigurat će usklađenost s Aktom o umjetnoj inteligenciji.
<i>Okvir EU-a za kibernetičku sigurnost</i>	Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 2016/679, Europska komisija osigurava zaštitu, cjelovitost, autentičnost i povjerljivost podataka koji su prikupljeni i pohranjeni za potrebe ove Uredbe.
<i>eIDAS</i>	Prema potrebi, autentifikacija će se temeljiti na sustavu EU Login, čime se provodi Uredba eIDAS.
<i>Jedinstveni digitalni pristupnik i Informacijski sustav unutarnjeg tržišta (IMI)</i>	Nije primjenjivo

Digitalno rješenje br. 4 – EUROPASS

Digitalna i/ili sektorska politika (ako je primjenjivo)	Objašnjenje usklađenosti
<i>Akt o umjetnoj inteligenciji</i>	Kad se koristi umjetna inteligencija, Europska komisija osigurat će usklađenost s Aktom o umjetnoj inteligenciji.
<i>Okvir EU-a za kibernetičku sigurnost</i>	Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 2016/679, Europska komisija osigurava zaštitu, cjelovitost, autentičnost i povjerljivost podataka koji su prikupljeni i pohranjeni za potrebe ove Uredbe.
<i>eIDAS</i>	Europass koristi autentifikaciju u sustavu EU Login, čime se provodi uredba

	eIDAS.
Jedinstveni digitalni pristupnik i Informacijski sustav unutarnjeg tržišta (IMI)	Nije primjenjivo.
Drugo	Nije primjenjivo.

4.4. Procjena interoperabilnosti

Digitalna javna usluga ili kategorija digitalnih javnih usluga	Opis	Upućivanja na zahtjeve	Druga rješenja za interoperabilnost
Registrirani korisnički profili u Europassu povezani s karijerama i vještinama (uključujući samoprocjene vještina, knjižnice, lisnice, digitalne vjerodajnice za učenje...)	Pomoć korisnicima u izradi profila na temelju europskog modela životopisa Europass. Pomoć korisnicima da identificiraju, dokumentiraju i prezentiraju svoje vještine i kompetencije koristeći strukturirane alate na temelju Europske klasifikacije vještina i zanimanja (ESCO). Nudi alate za samoprocjenu znanja jezika i drugih mekih vještina.	Članak 7., bilješka 35.	Euraxess, EURES, programski alati za transformaciju ljudskih resursa
Sustav za preporučivanje mogućnosti za	Omogućuje pristup oglasima za posao i tečajeve u cijeloj Europi. Interoperabilnost s platformom EURES:	Članak 7., bilješka 35.	EURES

zapošljavanje i učenje	Radna mjesta nude se preko platforme EURES. Profili u Europassu mogu se eksportirati na platformu EURES, gdje ih mogu pronaći EURES-ovi savjetnici i poslodavci.		
Izrada i pohrana digitalnih vjerodajnica za učenje (npr. dokument o mobilnosti Europass)	Ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje omogućuje izdavanje vjerodajnica povezanih s učenjem u standardiziranom, pouzdanom formatu, primjenjujući europski model učenja. Primanje i dijeljenje digitalnih vjerodajnica u području učenja koje su provjerljive i interoperabilne u svim zemljama.	Članak 7., bilješka 35.	EU lisnica za digitalni identitet W3C-ov standard za provjerljive vjerodajnice
Transparentnost kvalifikacija	Podupire transparentnost kvalifikacija i vještina u državama članicama EU-a, zemljama EGP-a, zemljama kandidatkinjama, potencijalnim zemljama kandidatkinjama Olakšava mobilnost učenika/studenata, tražitelja zaposlenja i volontera pružanjem transparentnih i usporedivih informacija.	Članak 7., bilješka 35.	

Digitalna javna usluga br. 1 – Europass

Procjena	Mjere	Moguće preostale prepreke (ako je primjenjivo)
Usklađenost s postojećim digitalnim i sektorskim politikama Navesti primjenjive digitalne i	Odluka o Europassu – 2018/646	Nije primjenjivo.

sektorske politike		
Organizacijske mjere za neometano prekogranično pružanje digitalnih javnih usluga Naveći predviđene mjere upravljanja	Mreže Europass i EQF: - Savjetodavna skupina za Europass - nacionalni centri za Europass - Savjetodavna skupina za EQF	Nije primjenjivo.
Poduzete mjere za ujednačeno shvaćanje podataka Naveći takve mjere	Objavljivanje skupova podataka: - Preglednik europskog modela učenja - Portal otvorenih podataka	Nije primjenjivo.
Primjena zajednički dogovorenih otvorenih tehničkih specifikacija i normi Naveći takve mjere	Podatkovni modeli: - format životopisa Europass - europski model učenja - ESCO (Europska klasifikacija vještina i zanimanja) - EFSS (funkcionalne norme i specifikacije EURES-a)	Nije primjenjivo.

4.5. Mjere za potporu digitalnoj provedbi

Opći opis mjera za potporu digitalnoj provedbi

Opis mjere	Upućivanja na zahtjeve	Uloga Komisije (ako je primjenjivo)	Dionici koje treba uključiti (ako je primjenjivo)	Očekivani vremenski okvir (ako je primjenjivo)

<u>Odluka o Europassu – 2018/646</u>	Članak 7., bilješka 35.	Dobavljač rješenja, upravljanje i predsjedanje Savjetodavnom skupinom za Europass	Savjetodavna skupina za Europass, nacionalni centri Europass	Već provedeno
--	-------------------------	---	--	---------------